

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 17/2013 - 35 pàgines

Sessió ordinària del dia 12 de desembre del 2013

El dia 12 de desembre del 2013, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 68/2013, que és el següent:

Punt Únic: Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2014, així com l'examen i votació de les esmenes a la totalitat presentades respectivament, pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Mixt i pel M. I. Sr. David Rios Rius, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Pere Altimir Pintat
M. I. Sr. Daniel Armengol Bosch
M. I. Sr. Gerard Barcia Duedra
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sra. Roser Bastida Areny
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloisa Bonet Perot
M. I. Sra. Sílvia Calvó Armengol
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig

M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Olga Gelabert Fàbrega
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sra. Celine Mandicó Garcia
M. I. Sra. Meritxell Mateu Pi
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Xavier Montané Atero
M. I. Sr. Pere Obiols Mogio
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. David Rios Rius
M. I. Sra. Sílvia Riva González
M. I. Sr. Martí Salvans Abetlla
M. I. Sr. Aleix Varela González
M. I. Sra. Meritxell Verdú Marquilló

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances i Funció Pública; Jordi Alcobé Font, Ministre d'Economia i Territori; Xavier Esport Zamora, Ministre de Justícia i Interior; Cristina Rodríguez Galan, Ministra de Salut i Benestar; Roser Suñé Pascuet, Ministra d'Educació i Joventut; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Medi Ambient, Albert Esteve García, Ministre de Cultura i Antoni Riberaygua Sasplugas, Ministre de Presidència.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Rosa Gili Casals, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.03h)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem doncs a aquest primer i únic punt de l'ordre del dia:

Punt Únic: Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2014, així com l'examen i votació de les esmenes a la totalitat presentades respectivament, pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Mixt i pel M. I. Sr. David Rios Rius, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 55/2013 del 28 d'octubre. S'hi han formulat dues esmenes a la totalitat, presentades respectivament pel Grup Parlamentari Mixt i pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, les quals han estat publicades en el Butlletí 68/2013 del 9 de desembre.

Per defensar l'esmena a la totalitat formulada pel Grup Parlamentari Mixt, intervé el Sr. Jaume Bartumeu Cassany.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies.

Aquest hauria de ser, pensem nosaltres, el pressupost de la sortida de la recessió, de la reactivació i malauradament no ho és.

Els comptes del Govern pel 2014 no inclouen ni mesures per ajudar a la reactivació de l'economia ni mesures per a la creació d'ocupació, com veurem a continuació.

Tampoc podem debatre sobre mesures previstes per oferir el suport públic a la gent d'Andorra, a les empreses andorranes, les de l'economia real, i encara menys a donar el suport que necessiten els membres més vulnerables de la nostra comunitat.

Per tant, el debat del pressupost del 2014 té un interès limitat tant des del punt de vista de les grans xifres com de la seva inspiració política, que és la que al capdavant mostra la voluntat d'acció d'un Govern en incidir en uns àmbits o en uns altres. Com sigui que bona part de les despeses de funcionament, hem de considerar que són fixes i de molt difícil reducció, el resultat final vindrà donat, determinat de fet, per l'evolució d'una conjuntura que propiciarà un

augment de la despesa, en particular i dissortadament, la vinculada a la desocupació, i una reducció dels ingressos, conseqüència de la caiguda de l'activitat.

La presentació del pressupost em porta a una primera conclusió: al capdavant, el que no faci l'Administració ja ho faran les circumstàncies.

Ens recorda la reflexió de Keynes quan deia, i el cito:

"Els economistes s'atribueixen una tasca massa fàcil i vana si en una fase tempestuosa es limiten a dir que quan passi la tempesta el mar tornarà a estar en calma."

Ja sabem, ho vull recordar en començar aquesta intervenció, que el marge d'actuació és, de tota manera, bastant reduït.

Precisament per això, en les circumstàncies presents hauria estat positiu que el Govern hagués convidat l'oposició a esmerçar, plegats, un esforç més gran per estimar les conseqüències a curt termini de les propostes econòmiques del pressupost i a buscar una entesa sobre les reformes que Andorra necessita a mig termini.

També sabem que el més urgent que s'ha d'atendre és el curt termini, -tampoc ho negarem-, però això no ens hauria de fer ajornar, un any més, les reformes que Andorra necessita.

Dissortadament aquest projecte de pressupost no va en la bona direcció i la majoria absolutíssima de DA no ha volgut buscar cap acord previ. Estan tant convençuts que són els millors, que consideren que no els cal escoltar els altres.

Sigui com sigui, entrarem en l'any 2014 amb una inèrcia negativa.

Continuem tenint un país endeutat i amb unes perspectives de creixement tan negres com l'any passat.

Donaré cinc xifres i les comentaré per il·lustrar-ho:

La primera: la població assalariada continua caient. Un 2% el primer semestre del 2013. S'observa un lleuger alentiment del ritme de contracció, però seguim en la davallada (-14,9% gairebé 15 en la construcció i -4,9% gairebé 5% en el comerç) i hem arribat, no ho perdem de vista, al nivell d'assalariats a la CASS del 2001, 2001.

Segon: el nombre de desocupats registrats es manté al voltant dels 1.000 de mitjana aquest any, un 6,7% més que la mitjana de l'any passat.

Tercer: les importacions han continuat registrant caigudes. A l'octubre del 2013, en termes acumulats de 12 mesos, les importacions en valor van registrar una caiguda interanual del 2,5%. Aquests dos últims

anys els valors seran els que Andorra tenia a finals dels anys 90, a finals del segle passat.

Quart: la matriculació de vehicles continua molt afectada per la feblesa de la demanda. Aquí, en termes acumulats de 12 mesos, les matriculacions de vehicles sí que han augmentat lleugerament del 5,3% interanual que, en absolut, representa només un centenar de vehicles més.

I cinquè: els deu primers mesos del 2013 el nombre de visitants arribats a Andorra ha caigut el 2,6% interanual. S'ha intensificat la caiguda de l'arribada dels anomenats excursionistes en 3 punts (-5% enfront el -2% dels primers deu mesos del 2012). I aquesta caiguda no es compensa amb un augment, que sí que ha existit del 2,6% registrat per l'arribada de turistes.

Els ho deia el 22 de novembre de l'any passat durant el debat de totalitat del pressupost 2013, permetran que em citi:

“La política econòmica equivocada del Govern, imposant restriccions pressupostàries i retallades de despesa pública i salaris, està provocant també, al nivell intern, una fortíssima contracció de la demanda que impedirà la recuperació del consum i la creació de llocs de treball durant anys.”

Doncs bé, tant és així, el que dèiem l'any passat, que les variacions negatives de la demanda interna han estat molt fortes aquest 2013, entre altres raons per les contraccions en quasi totes les categories de despesa pública que influeixen en la generació de rendes. I la desocupació, ja ho he comentat fa un moment, ha augmentat assolint percentatges europeus. I dic percentatges europeus perquè no podem oblidar que la desocupació real donaria una taxa molt més alta si no hi hagués tantes famílies que retornen a Espanya i a Portugal, rebaixant l'estadística de manera artificial o artificiosa. S'han perdut més de 7.000 assalariats des del 2007.

En conseqüència, la influència que un desequilibri d'aquesta magnitud en un país petit com el nostre exerceix sobre la confiança i les decisions de despesa de les famílies i les empreses, i sobre algunes partides de la despesa pública ha estat molt forta aquest 2013.

Tant és així, que el 15 d'abril d'enguany el Ministeri de Finances havia de reconèixer que l'exercici 2012, (primer exercici ple de mandat de DA), s'havia tancat amb 86,9 milions de dèficit, el que representa un 42,7% més del pressupost i un 70,7% més de com s'havia tancat l'exercici 2011.

Aquesta és la preocupant situació de les finances públiques quan el Govern ens presenta un pressupost pel 2014 i ens diu que les seves prioritats són, i lleigeixo:

- Seguir la tendència a reduir el dèficit.
- Seguir l'ajust en les despeses corrents, però de manera selectiva.
- Increment de les partides de promoció econòmica de sectors productius.
- Increment de les inversions.
- Deixar pendent la definició d'un nou model de finançament dels comuns.
- Consolidar el nou model impositiu.

Tanmateix aquest pressupost no introdueix cap mesura d'estímul al creixement. Manté una inversió productiva molt reduïda amb la qual cosa perjudica evidentment la generació de llocs de treball.

No és freqüent que un govern es proposi reduir el dèficit públic en un exercici econòmic en els termes que ho fa el Govern de DA en aquest pressupost.

Com tampoc és habitual, val a dir-ho, que ho pretengui fer quan l'economia es troba immersa en una profunda recessió, amb un percentatge de desocupació registrat, -que no és real, insisteixo-, del 3,5% de la població activa i amb una caiguda del nombre d'assalariats als nivells que teníem al 2001.

Si, a més a més, les economies que tradicionalment constitueixen els nostres principals mercats proveïdors de turistes i visitants també es troben deprimides, les declaracions de voluntat comencen a convertir-se en un exercici d'heroïcitat, o d'inconsciència.

A aquest quadre bàsic, que ha de ser el fonament de l'exercici de pressupost, hi hem d'afegir l'endeutament privat, l'endeutament de les famílies i les empreses. Un endeutament privat que es troba en uns nivells sense precedents, i el Govern no en parla o gairebé no en parla. I també hem de recordar el crèdit bancari que està en taxes negatives.

Tot plegat pot ajudar a entendre el marcat escepticisme amb el qual hem analitzat aquest projecte de pressupost.

Aquest és el context en el qual ha nascut el que hauria de ser el principal instrument de la política econòmica del país, que correspon a l'any probablement més complicat i amenaçador per a l'economia d'Andorra i pel benestar dels seus ciutadans.

Davant d'aquesta situació, repassant l'enunciat de prioritats que assenyalava la presentació de pressupost, hem de fer referència a un aspecte fonamental de qualsevol pressupost: la credibilitat. Un pressupost, ja ho sabem, no és més que una previsió que després la realitat haurà de confirmar o modificar. A l'hora de fer previsions tenim a Andorra, a més a més, dues dificultats importants, també els hi reconeixem.

D'una banda, la crisi econòmica de difícil certament ajut per realitzar un pressupost. Els hi reconec, i també els hi reconec que és complicat fer estimacions tant de despeses com d'ingressos enmig d'aquesta situació. D'altra banda, -dificultat afegida-, el desenvolupament d'un nou marc fiscal, que vostès mateixos, d'una manera o d'una altra, amb diferents intensitats de tonalitats taronja estan endarrerint, mentre alguns dels seus suports electorals ja el torpedinen sense miraments. Tot això també dificulta les corresponents previsions d'ingressos del pressupost.

En tot cas, si es vol ser creïble, caldrà comparar la previsió per 2014 amb la realitat més propera, això és, amb la liquidació del pressupost de 2012 i amb les previsions de liquidació del 2013. Però això no es fa. En general, les dades s'analitzen en comparació al pressupost de 2013 i només de tant en tant es fa esment a les liquidacions anteriors. La impressió que tenim és que en lloc de ser rigorosos, prima l'interès partidista, que porta a utilitzar les dades de liquidacions de manera molt selectiva, només quan convé.

Un clar exemple el trobem en el capítol d'inversions reals: l'increment de les inversions constitueix, com he dit abans, una de les prioritats del projecte de pressupost, una prioritat que nosaltres aplaudim. I en la presentació es diu que augmenten un 9,78% aquestes inversions respecte al pressupost 2013. Bé, a primera lectura això és cert, si es compara amb el pressupost inicial de 2013, però si s'agafa el pressupost final 2013 (després d'afegir els compromisos reconduïts), llavors l'import pressupostat per 2014 representa una caiguda del 30%, amb uns 23 milions d'euros menys.

Ara bé, deixem les previsions i veiem què passa finalment a l'hora de liquidar els pressupostos: el capítol d'inversions reals només s'ha executat durant el primer semestre del 2013 en un 10% del pressupost final! Ens podem creure, és creïble l'increment anunciat en les inversions reals?

Amb aquestes dades, em sembla que no massa. Ja sabem tots que les últimes setmanes i els últims governs de l'any o del trimestre serveixen per adjudicar moltes obres, però em sembla que se n'haurien d'adjudicar moltes per arribar a complir amb el pressupost.

En el propi projecte que esmenem avui es reconeixen errors de previsions en fer el pressupost del 2013 i, en particular, a l'hora de preveure els ingressos dels impostos de societats i sobre les activitats econòmiques. Precisament en el debat del pressupost del 2013 ja vaig exposar que les previsions d'aquests dos impostos, com també el de renda de no residents,

el de transmissions patrimonials i el de plusvàlues immobiliàries, no semblaven massa reals. El temps i el mateix govern ens està donant la raó. Per això dubtem avui de les previsions de 2014 pels impostos directes.

En concret, de manera molt simple, hem fet l'exercici d'agafar les dades de liquidació del pressupost pel primer semestre de 2013, i hem intentat fer una extrapolació sobre el què passarà a finals d'aquest 2013, si la recaptació evoluciona igual que com ho va fer el segon semestre de 2012. Els resultats obtinguts els comparem aleshores amb les dades del projecte de pressupost pel 2014:

- La previsió de creixement de la recaptació de l'impost sobre plusvàlues pel 2014 és aproximadament un 94% superior (uns 1,3 M d'euros).

- La de l'impost sobre la renda de no residents, un 18% superior (gairebé 12 M).

- La previsió de creixement dels impostos sobre societats i sobre la renda d'activitats econòmiques és aproximadament un 40% superior (uns 9 M). En aquest cas, també els hi dic, per evitar malentesos, com tota la recaptació de 2012 es va obtenir al segon semestre, com sabem tots, hem estimat la recaptació 2013, en aquests càlculs una mica aproximats que hem hagut de fer, suposant que és la suma de l'obtinguda al primer semestre més la del segon semestre de l'any anterior, per fer un any sencer.

Conclusió: amb un senzill exercici que només està adreçat a intentar veure què passa amb la recaptació d'aquests impostos, més ben dit què passa sinó què passarà, si el seu comportament és similar al del primer semestre d'aquest any 2013, trobem que les previsions pel 2014 són bastant més elevades. Diria que, pel cap baix, es poden qualificar de bastant optimistes, i tant de bo Srs. del Govern no s'equivoquin, i el seu optimisme vingui confirmat per la realitat.

Ho dic tot, i insisteixo també, tot i que sabem que en el primer any d'aplicació dels impostos de societats i de renda de les activitats econòmiques es podia aplicar una bonificació del 50% de la quota i que en conseqüència ara pujarà la recaptació, això ho sabem i no ho discutim pas.

D'altra banda, volem manifestar que és molt preocupant, i no som els únics en veure-ho, que el 28% dels ingressos corrents previstos pel 2014 provinguin del tabac. Això posa de manifest una fragilitat molt important que condiciona el futur de les finances públiques en sostenir-se excessivament la recaptació fiscal sobre les importacions d'un sol producte.

No descobrim la sopa d'all en constatar que el sistema fiscal continua dependent massa dels impostos indirectes, en més d'un 79%, -seria un 76% del total d'ingressos no financers. Aquesta situació no és equiparable al que s'esdevé en els països desenvolupats que han de servir de referència a Andorra. Tot plegat posa de manifest la necessitat de reforçar i accelerar el desenvolupament d'un nou marc fiscal, el qual em referia en parlar de les dificultats de l'elaboració pressupostària

Aquest nou marc fiscal que s'ha de reforçar i accelerar en la seva elaboració i en el seu desenvolupament, ha de permetre que l'impost sobre la renda jugui un paper important.

El sistema fiscal ha de ser més just, ja ens ho diu l'article 37 de la Constitució, però també hauria de ser més estable. Els impostos indirectes representen, recordem-ho, un 34-35% del total d'ingressos impositius en el conjunt de la Unió Europea, els directes representen un 33%. Però el Govern, el vostre govern està més preocupat, em sembla a mi, analitzant el Pressupost en la quantitat dels ingressos que en l'equitat amb la qual es recaptin; com també és ben evident que els ha preocupat més la quantia de la despesa pública que no pas l'eficàcia i l'eficiència en la gestió de la despesa. I enmig d'aquesta desequilibrada i incerta situació dels ingressos, l'amortització del deute públic passarà dels 176 milions el Pressupost 2014 a una previsió de 312 milions pel 2016 i 260 milions pel 2017. Una hipoteca evident pels propers exercicis.

Després d'haver analitzat les partides dels diferents ministeris volem comentar algunes troballes que, més enllà de merèixer d'altres qualificacions, plantegen dubtes de seriositat en l'elaboració del pressupost.

Hi ha així un projecte de la secretaria d'Estat d'Ensenyament Superior i Recerca, que ja no existeix des de l'any 2011, però que segueix en el seu pressupost amb un projecte general que conté capítols 1 de despesa de personal.

A la pàg. 101 del Llibre 2 apareix un projecte de Registre d'entitats jurídiques dotat amb l'enorme quantitat de 150 euros (100 euros per dietes i 50 per desplaçaments).

A la pàg. 110 apareix un augment de 23% en salaris del BOPA, suposem que forma part d'aquell objectiu del pressupost de la retallada selectiva en la despesa corrent.

La unitat de prevenció i lluita contra la corrupció (pàgina 157) veu la seva dotació reduïda en un 12% quan, precisament la setmana passada, parlàvem aquí de reforçar l'atenció a les recomanacions del GRECO.

En l'àmbit de les relacions exteriors no hem entès (pàgina 188) un augment del 47% en el capítol 1 i un 25% en el capítol 4 per a la representació davant del Consell d'Europa ara que ja s'ha acabat la presidència andorrana. Deu haver-hi alguna explicació perquè no està en les fitxes a les quals hem tingut accés.

Malgrat els discursos de suport comprovem també que els projectes relacionals amb la Justícia no tenen cap increment notable. I, a tall anecdòtic, com bona part del que estic comentant ara, vegi's a la pàgina 250: "Centre Penitenciari: -3%; Reinserció: -17%; Custòdia i execució de penes: -17%".

En l'àrea d'Educació, el projecte general de suport al personal docent està generosament dotat amb 700,85 euros. Aquí sí que se'ns explica per què és. Amb aquesta important suma es pretén "desenvolupar accions de reclutament de personal amb la finalitat d'extreure el talent." Poca broma! (pàgina 230, Llibre 3)

A les pàgines 15 i 25 del Llibre 4 trobem repetit, duplicat, el projecte 006 de Manteniment d'Edificis Públics. Pel contrari no hem trobat la fitxa de Conservació de carreteres.

Volem creure que l'absència no pretén dissimular alguna contractació atípica pel Congrés Internacional de Viabilitat Hivernal.

I de perles com aquestes, el pressupost n'està farcit però no em vull allargar en el detall, perquè el seu conjunt ja em sembla prou il·lustratiu i decebedor.

Acostant-me a la conclusió voldria dir que en aquests moments de la història andorrana hauríem de tenir el que ja hem citat d'altres vegades, el que Michel Foucault ens definia com "le courage de la vérité". El filòsof francès deia que cal saber "... prendre le risque de dire, en dépit de tout, la vérité."

Però el Govern està en un altre món. Manté una gestió pressupostària antiga i antiquada, farcida de comptabilitat creativa, que intenta blindar el pressupost front a la conjuntura econòmica i trasllada despesa cap al futur.

Fa pocs dies el ministre d'Economia deia, convençut, que arribava la sortida de la crisi. Aquelles manifestacions han merescut la ironia de bona part dels responsables polítics econòmics i socials, fins i tot, -penso jo-, responsables de DA han criticat el que jo considero com una lleugeresa del ministre. Tant és així que les seves declaracions ens van fer pensar en el Sr. Chance, un jardiner, "naïf" que gent molt seriosa prenia per un savi en aquella divertida pel·lícula de Hal Ashby "Benvingut Mister Chance".

En una de les seves escenes més cèlebres, Chance, preguntat sobre la situació econòmica pel president

dels Estats Units d'Amèrica, tranquil·litza l'home de la Casa Blanca i li diu: "Mentre les arrels no estan tallades, tot va bé i tot anirà bé al jardí... hi haurà creixement a la primavera." Al capdavant és el que el govern de DA em sembla que és el que ens voldria fer empassar amb aquest pressupost: la reactivació arribarà un dia o un altre, només cal tenir paciència.

El pressupost 2014 no introdueix, però, cap mesura seriosa per estimular el creixement. Manté una reduïda inversió productiva amb la qual cosa es perjudica la generació de feina. D'ençà que, sota el govern de DA, s'estan retallant serveis bàsics a la ciutadania, es promouen polítiques de reducció salarial i es manifesta la voluntat de reduir les pensions, el deute públic no ha pas disminuït sinó que s'ha incrementat.

En definitiva, l'escenari actual d'Andorra no pot ser més llastimós: insostenibilitat de l'endeutament, destrucció de llocs de treball, pèrdua de competitivitat i empobriment del país i de la ciutadania. I el pressupost 2014 mirant cap a una altra banda, esperant que arribi la primavera.

Aquest pressupost contribueix a augmentar els riscos: el risc regulatori i risc fiscal potencial, -ja m'hi he referit. L'escenari econòmic i social d'Andorra és molt preocupant i requereix adoptar una altra política econòmica. Nosaltres proposem una altra política: concentrar l'acció sobre les persones, les empreses, l'economia real, com ja vam explicar en el debat de política general del passat mes de juny.

Per fer-ho hi ha tres eixos a considerar: el primer, unes polítiques públiques eficaces perquè han d'ajudar els treballadors i les empreses. Prou de reglaments detallistes i burocràcies creixents que compliquen la vida i sols fan que incrementar les despeses de funcionament de l'Administració sense sentit; segon, suport als més vulnerables amb un estat social enfortit, protecció de les jubilacions i ajuda a la reinserció dels que han perdut la feina o no la troben amb polítiques actives basades en la formació, la diversificació econòmica i l'ajuda a l'emprenedoria; tercer, suport a les petites empreses, que són el pal de paller del nostre teixit productiu i les que poden crear nous llocs de treball, amb l'ajuda d'una Administració, -amb una paraula que tant agrada al ministre que avui no ens ha pogut acompanyar-, amb una "Administració proactiva", moderna i al servei del ciutadà, que col·labori en l'obertura de nous mercats i de noves oportunitats de negoci.

Aquest pressupost no dota prou tot el que és determinant per a retrobar un futur amb un model més sòlid: diversificació del model econòmic, investigació i desenvolupament, educació i formació

professional, enfortiment de l'estat social, modernització de l'Administració, negociació de l'Acord d'Associació amb la Unió Europea.

És urgent deixar l'austeritat extrema i aturar la devaluació de la renda de la classe mitja i dels serveis públics.

La gran majoria dels ciutadans estan patint una pèrdua de benestar social i material que difícilment podran recuperar si es continuen aplicant aquestes polítiques. En aquest sentit el Pressupost deixa en evidència que el Govern està fora i lluny de la realitat que viuen milers de ciutadanes i ciutadans en el seu dia a dia, que estan fent autèntics miracles per arribar a final de mes.

Sobretot no apareix per enlloc un esforç de reforma en l'eficiència i l'eficàcia de l'Administració. El primer servit en aquests pressupostos segueix sent la màquina burocràtica del propi Govern en contra de l'interès general dels ciutadans i ciutadanes d'Andorra.

El dia 3 de desembre, amb la finalitat de poder fer l'anàlisi escaient del Pressupost 2014 en l'àmbit de les partides de personal, vaig demanar que el Govern ens facilités la informació, pels anys 2012 i 2013, del nombre de persones contractades de forma eventual i que no estiguessin incloses en el programa de suport als aturats.

Ahir dimecres al migdia, -eren les 14:34h segons el meu telèfon-, el ministre de Finances em va telefonar per comunicar-me que enviava al Consell General la informació que havia demanat.

La tramesa va entrar al Registre del Consell General, efectivament, a les 14:40h i a les 16:14h vaig rebre el correu del Sr. síndic acompanyant-me un fitxer guardat en suport CD amb dues pestanyes, una pel 2012 i una altra pel 2013.

No criticaré pas la celeritat que ha estat del Govern en la tramesa de la informació però sí que hauré de fer, Sr. cap de Govern, algunes observacions.

En primer lloc, estic convençut que tothom entendre que, en les encara no 24 hores que separen la rebuda dels fitxers i l'inici d'aquesta sessió, no haguem pogut avaluar i analitzar prou bé la informació que se'ns ha tramés dins d'un termini molt raonable, ho torno a dir. Ho farem en els propers dies amb la finalitat de poder millorar el treball en la Comissió de Finances i, fins i tot, de poder participar amb més coneixement de causa en el debat final d'aprovació del Pressupost però, haurem d'estar en condicions de treure les conclusions de la informació.

Tanmateix, com que ja ens ho hem començat a mirar, -i bastanta estona-, després d'aquesta primera aproximació, puc avançar que el Govern no ha

acabat de copsar el que demanàvem, que eren les noves incorporacions en condició de personal eventual el 2012 i el 2013. Em sembla que se'ns ha enviat tota la nòmina amb tots els eventuais sense destriar entre els que ja estaven en nòmina abans del gener del 2012 i els que s'han incorporat els anys 2012 i 2013, que insisteixo, és el que volem saber, no l'altre... però ara ho tinc al disquet i l'altre també.

A més, la informació tramesa està truncada, és a dir que manquen dades, pel que fa al 2013. El ministre també em va explicar que hi havia segurament un problema tècnic... Em paro aquí i ja en parlarem!

Però, més enllà de la qüestió del personal eventual-, que també és important de parlar-ne-, nosaltres em exposat fins aquí els motius que presentem o que ens porten a presentar, més ben dit, en aquesta esmena.

Demanam la reformulació del pressupost perquè es dediquin més recursos per incentivar l'economia productiva; ajudar a les persones que són el nostre recurs més preciós; som, toquem de peus a terra, tots ho direm en els nostres parlaments, en un moment molt difícil i s'ha d'encarar la situació amb una responsabilitat compartida. Per això, al llarg d'aquesta intervenció, he anat reconeixent, penso, amb total claredat les moltes dificultats que es presenten al Govern en aquesta gestió de la crisi.

Cal aquesta responsabilitat compartida però cal un altre pressupost. En els ingressos hauria de prioritzar la lluita contra l'economia submergida i els grans fraus, percentatges enormes d'incompliment de l'actual normativa fiscal que surten periòdicament en el Butlletí Oficial. Molts dels quals són comesos pels que més exemple haurien de donar.

En la despesa caldria apostar per una societat més justa, més moderna i més preparada per afrontar els reptes de la competitivitat global. I no es poden continuar ajornant les mesures de reactivació, com els ajuts a sectors clau.

També s'hauria d'enllestir d'una vegada la delimitació de competències amb els comuns, que dilluns va semblar que ja comencem a donar per despedida.

Perquè aquesta delimitació de competències amb els comuns va molt lligada, tots ho sabem, amb la reforma de l'Administració i cal posar-ho tot més fàcil a emprenedors i empreses.

Acabo. Cal un canvi radical de prioritats en la despesa, lluitar contra el frau, reformar l'Administració pública i reactivar l'economia i, amb aquest pressupost, no ho podem fer.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a l'esmena presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Per defensar l'esmena a la totalitat formulada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata té la paraula el Sr. David Rios Rius.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

El pressupost és el principal instrument que disposa qualsevol Govern per fixar el camí de la política econòmica i social d'un país. El pressupost és la brúixola política d'un executiu. Malauradament va passant el temps i el govern de DA continua sense trobar el nord.

Ens trobem novament davant un Projecte de llei de pressupost desangelat, decepcionant, mancat d'idees i, el que és pitjor, posa de manifest la manca de model de país.

Senyores i senyors del Govern, nosaltres ja voldríem poder donar-los un vot de confiança però vostès ens ho posen molt i molt difícil.

Aquest Govern parla de grans i grans reformes però aquestes no conclouen; s'anuncien grans consensos però cap no es tanca; parlen i prometen... prometen i parlen.

Senyors de DA, els seus bons desitjos topen amb la crueltat de les dades. Quina és aquesta realitat? Doncs miri, complementaré les dades que ha donat el president del Grup Mixt perquè jo també voldria recordar que la població assalariada del nostre país continua caient al 2%, les matriculacions de vehicles continuen molt afectades per la feblesa de la demanda interna i baixen un 7,6%, el consum d'energia elèctrica ha caigut el 0,8% interanual, els sis primers mesos del 2013 el nombre de visitants arribats a Andorra ha caigut un 4,5% i les importacions andorranes queien un 3,6% fins al juliol en termes acumulats de dotze mesos. Aquestes dades són els indicadors econòmics del primer semestre d'aquest any.

Però aquesta és la realitat que vostès són incapaçs de veure i de solucionar. Parlo de dades reals i objectives. Insisteixo, Govern parla de desitjos mentre nosaltres parlem de realitats. Aquesta és la gran diferència entre vostès i nosaltres. No podem donar suport a aquest pressupost perquè no hi detectem arguments suficients i objectius per creure que s'invertirà aquesta tendència.

Estem davant d'un pressupost que només pensa en l'avui i s'oblida de les pròximes generacions. Un

pressupost que prorroga els problemes en lloc de solucionar-los.

En la memòria explicativa del Projecte de Llei del pressupost vostès ens expliquen que els pilars de la política pressupostària i econòmica del govern de DA dels darrers tres anys es sustenten, -i cito literalment-, en: "Ajut pressupostari, progressiva disminució del dèficit, manteniment de l'endeutament en uns nivells raonables i obertura econòmica". Quatre pilars per sostenir Andorra que tenim que compartir, el problema és que trobem que aquests quatre pilars vostès no els estan aixecant amb ciment, -que tant els hi agrada per construir rotondes-, sinó que els estan alçant sobre palla.

Seríem injustos si no reconeguéssim els esforços que està fent el Govern per reduir les despeses corrents de l'Administració general. No tenim inconvenient en mencionar públicament que l'executiu hi ha coses que les està fent bé. Dit això, el que ja no podem compartir és que es demanin esforços a la majoria en benefici d'uns pocs.

No ens agrada i trobem inadmissible que el sacrifici dels funcionaris del nostre país serveixi per ampliar la nòmina i els salaris del personal de relació especial i dels assessoraments. Així, mentre els salaris del personal fix de l'Administració general es rebaixen prop dels 1,5 milions d'euros, els salaris dels alts càrrec s'incrementen en un 15%: passen dels 2,8 milions del 2013 a quasi 3,4 milions al 2014. És immoral i incomprensible i, el pitjor és que aquestes dades restin credibilitat a la política de contenció del vostre govern.

Vostès ens diuen que han tancat un pressupost, que han tancat per tercer any consecutiu la tendència a la baixa en la previsió del dèficit. Això sona molt bonic però vostès saben molt bé que hi ha moltes maneres de disfressar el dèficit, i vostès ja ens han demostrat que són uns mestres en l'art de la decoració.

Aquest any han optat per la fórmula del que podríem dir "el dèficit congelat"... I em refereixo aquí a la mesura extraordinària de congelació de les transferències als comuns, una mesura que sense dubte ha contribuït de manera terminant a què vostès puguin dir que redueixen el dèficit de l'Estat. Com deia a l'inici: posposen problemes però no ens ofereixen solucions reals.

M'agradaria també en aquest moment recordar quins han estat els dèficits reals dels darrers anys per veure si realment les afirmacions del ministre de Finances són correctes.

A l'any 2006, el dèficit real, -el que va tancar l'exercici; el liquidat no el pressupostat-, va ser de 71 milions d'euros; al 2007: de 68 milions d'euros; al

2008: de 99 milions d'euros i al 2009: de 117 milions d'euros. Fins aquí, una de les etapes més fosques a nivell pressupostari de la història d'Andorra, una etapa que molts de vostès coneixeran perquè la van viure en primera persona.

Al 2010 i al 2011, etapa del govern socialdemòcrata, els dèficits van ser de 53 milions i de 51 milions respectivament. Recordem que al 2009 eren de 117 milions d'euros, eh? Per tant, tot un exemple de contenció.

Què va passar al 2012 governant Demòcrates per Andorra? Doncs que el dèficit va ser de 87 milions d'euros! I ara esperarem que els resultats del 2013 que s'albiren no gaire més bons si no fos pel maquillatge dels 40 milions d'euros que el Govern ha pres dels fons d'Andorra Telecom. Per l'any 2014 vostès proposen un dèficit de 41,88 milions.

Mentrestant vostès ens estan dient que el dèficit està baixant i ens estan faltant a la veritat.

Per tant, una vegada més es posa en evidència que una cosa són les seves paraules i desitjos i altres els fets i les realitats. DA dona grans titulars mentre els socialdemòcrates expliquem realitats.

D'altra banda, ens expliquen que les despeses financeres representen el 55,03% del dèficit previst (presentació del pressupost pàgina 16, llibre 1) i que és de preveure que vagin creixent ja que difícilment en el futur els tipus d'interès no estaran als nivells baixos de l'actualitat. Un 55% del dèficit suposen despeses financeres. Òbviament, formalitzar un nou endeutament perjudicaria greument l'estat de la qüestió. La solució ha estat escollir la via fàcil. Perquè tothom ho entengui, s'han agafat part dels estalvis dels nostres fills per garantir l'estabilitat financera familiar. Em refereixo a l'aportació extraordinària dels 40 milions del fons de reserva d'Andorra Telecom per cobrir les noves necessitats de tresoreria generada pel dèficit. Una pràctica que sembla habitual ja que el ministre de Finances ja ha anunciat davant dels mitjans de comunicació que per al 2015 molt probablement repetirà la pràctica. Els socialdemòcrates ens preocupa i molt, i molt, que es descapitalitzi Andorra Telecom per tapar forats. Als Socialdemòcrates ens preocupa que és descapitalitzi Andorra Telecom i els demanem que no es penguin la medalla de la reducció del dèficit quan això s'aconsegueix agafant els fons de reserva d'una parapública.

I en quant a l'obertura econòmica, que ja m'hi referiré després quan parli de les mesures de reactivació econòmica d'aquest Pressupost, només indicaré que el Govern únicament es limita a afegir recursos econòmics a la Secretaria d'Estat de Diversificació Econòmica i a l'Andorra

Desenvolupament i Inversió, - l'ADI-, dos ens que fins al moment s'estan mostrant totalment ineficaços en la consecució d'aquest objectiu.

Malgrat això, sí que hem detectat alguns punts del Projecte de Llei de pressupost que ens semblen positius. Al marge de la contenció pressupostària, veiem amb bons ulls que es continuïn incrementant els programes destinats al foment de l'ocupació per minimitzar la problemàtica de l'atur, encara que considerem insuficients. També ens sembla positiu que es destinin recursos per a reimpulsar l'activitat econòmica de sectors cabdals de l'economia del nostre país a qui la crisi està passant factura en major mesura. Encara que en certa manera aquestes mesures les considerem insuficients, donem suport a la previsió d'un milió d'euros per incentivar la renovació del parc automobilístic i potenciar els vehicles de baixa contaminació així com l'augment de la partida destinada a subvencions a la rehabilitació del parc immobiliari del país. Tampoc oblidem que aquestes mesures es podrien haver impulsat molt abans quan vostès, senyors de DA, van rebutjar la Proposició de Llei de mesures de reactivació econòmica, presentada pel nostre Grup Parlamentari el 12 d'octubre del 2011, ara farà dos anys.

No obstant això, i tornant a la crua realitat, estem davant d'un Projecte de Llei de pressupost que mira l'avui però s'oblida del demà. Nosaltres els socialdemòcrates no serem tan pretensiosos com vostès que ens van dir que tenien les solucions de tots els mals d'Andorra. Intentem ser realistes i pensem que el model de país de futur ha de néixer i créixer amb el suport d'una política pressupostària basada en la inversió econòmica, la protecció social i la consolidació de l'Estat del Benestar sense oblidar la contenció equilibrada de les despeses. Això és possible aconseguir-ho si sabem aprendre dels errors del passat. I no poso l'ull al retrovisor de manera gratuïta. Ho faig honestament per recordar els errors que no hem de tornar a cometre. Miro enrere només perquè davant d'aquest Projecte de Llei del pressupost nosaltres intuïm que es vol anar una altra vegada cap el camí equivocat. Aquell fanganós camí de les obres faraòniques que tants mals de cap ens porta avui. I és que observem amb preocupació que volen tornar a apostar pel model de la inversió en túnels, asfalt i rotondes. Una inversió que és pa per avui i gana per demà.

Des de l'inici de legislatura els hi estem insistint, per activa i per passiva, que la política de contenció pressupostària i de retallades és el peix que es mossega la cua si no s'acompanya d'una política d'inversió econòmica. Afortunadament, sembla que comencen a rectificar i assumeixen que la reducció

de despeses corrents per la via de l'ajust i la gestió té un marge molt limitat. Ara s'adonen que cal invertir. Ara s'han tret la bena dels ulls però solucionen un error cometent-ne un altre. Els hi demanem que inverteixin en infraestructures que aportin un valor afegit al nostre país a mig i llarg termini. Inverteixin de manera que el màxim nombre d'empresaris i assalariats del nostre país es puguin beneficiar d'aquests recursos. Inverteixin en patrimoni cultural i natural. Inverteixin en capital humà i social. Aquest sí que és el nostre model.

En relació als ingressos que pressuposta el ministre de Finances, l'any passat el Sr. ministre es va enganxar els dits amb les previsions de recaptació, entenem, per dos motius: El primer per no valorar correctament l'impacte de les modificacions legislatives que van fer vostès a les lleis que s'havien aprovat feia justament un any, l'impost de societats, l'impost d'activitats econòmiques i l'impost sobre la renda dels no residents fiscals. I la segona causa va ser per fer unes previsions excessivament optimistes en la recaptació (tot i que reconeixem que aquest exercici de previsió té certa dificultat), però aquest és un error d'un calat tan enorme que no pot passar per alt!

Perquè vostès van pressupostar per l'any 2013 una recaptació en impost de societats i d'activitats econòmiques de 57,6 milions d'euros, en la memòria del Projecte de pressupost d'aquest any ja reconeixen que aquesta quantitat no es complirà i per tant proposen per l'any 2014 una previsió de 32 milions, és a dir una diferència de 26 milions menys respecte l'any anterior.

Nosaltres no podem avalar aquestes xifres d'ingressos. Són xifres cabdals que determinen la política de despeses. No podem avalar-les perquè el Govern té segrestades les dades de la recaptació de les liquidacions de l'Impost de Societats i de l'Impost d'Activitats Econòmiques del passat mes de juliol. Si vostès a aquestes dades a dia d'avui no les han fet públiques, ens permetran que pensem en el pitjor. Que la recaptació d'aquests impostos ha estat dramàtica. És per això que li demano que ens aclareixi el ministre de Finances, si pot ser, quina ha estat la recaptació d'aquests impostos per poder valorar la seva previsió de l'any vinent.

En referència a l'activitat econòmica, que és la clau per donar la volta a aquesta crisi, voldria analitzar l'estructura orgànica del Govern per fer front a aquesta situació.

La creació de la secretaria d'Estat per la Diversificació Econòmica no ha canviat en res la política del Govern en relació a la reactivació de l'economia. Tot està igual que quan no existia. Crear

una secretaria d'Estat específica per a la diversificació econòmica i dotar-la per tot l'any 2014 amb 54.000 euros és una burla, una autèntica presa de pèl i demostra la confiança i la credibilitat que té aquest Govern sobre aquesta secretaria d'Estat.

Una altra de les eines de les que disposa el Govern per relançar la nostra economia, l'Andorra Desenvolupament i Inversió, és un fiasco, tal com va informar el ministre que la gestiona la setmana passada. De més de 600 sol·licituds d'inversió estrangera, l'ADI només en va atendre una cinquantena. Un organisme que el 2013 va costar 1,2 milions d'euros i aquest any té un pressupost de gairebé 700.000 no pot tenir aquests resultats tan pobres. No entraré en detalls de valoració dels altres projectes que gestiona l'ADI però caldria que el Govern hi reflexionés profundament. L'ADI ha presentat un pressupost pel 2014 d'un sol foli! En un sol foli hi ha desglossats els 700.000 euros que demana, i a més, sembla que el propi Grup Parlamentari Demòcrata està reclamant al Govern que clarifiqui les funcions d'aquest organisme, cosa que aplaudim.

Factor important per la nostra reactivació econòmica el juga Andorra Turisme i el seu extraordinari pressupost. Un total de 16,7 milions d'euros. Senyores i senyors de Govern, no entraré ara a valorar la política turística del Govern, si és encertada o no. No entraré a valorar si cal tornar a contractar el *Cirque du Soleil* o no. Però em permetran exigir al Govern que amb el pressupost que disposa, es marquin objectius de creixement de turistes i visitants per sobre, com a mínim, d'un tres per cent. No es poden fixar objectius de creixement d'un 1 per cent. És intolerable.

El primer any de legislatura de DA, aquest Govern va optar per la contenció i la reducció a 0 de les inversions. Era el model neoliberal que s'estenia arreu. Simplement una còpia del que feien els altres. Com deia, passats dos exercicis finalment s'han adonat que sense el mínim d'inversió el país encara pateix més els efectes de la crisi. El Govern proposa per l'any vinent 51,5 milions d'euros, un 9,78% més que el pressupostat aquest any.

Quan l'economia està tan bloquejada que la liquiditat no circula, cal que les administracions promoguin aquest moviment. I ho han de fer a través de la inversió i contractació públiques. Aquest és un tema tan sensible que si es fa bé, es poden salvar moltes empreses i de retruc molts llocs de treball que d'altra manera desapareixerien. En canvi, el Govern de DA, concentra els esforços en fer inversions en la xarxa viària. Una xarxa viària definida en un pla viari obsolet i irreal a dia d'avui. Senyores i senyors de Govern, comencin a tapar els forats dels túnels de

la maqueta Govern, la realitat és que el pla viari que estem construint actualment no el podrem mantenir ni el podrem desenvolupar. Mentrestant no es defineixi un nou pla viari no podem donar suport a la creació de més rotondes, i més rotondes, i més rotondes a preus multimilionaris.

Hem tornat al model d'antigues legislatures que ja sabem on ens ha portat .

Creiem que no és el moment d'invertir milions d'euros que hauran de pagar les generacions futures per fer la fase I i II del vial de Sant Julià. De ben segur que podem esperar a sortir de la crisi per completar-la.

No podem acceptar una inversió de 4,5 milions d'euros en asfaltar carreteres.

Enlloc d'asfalt, nosaltres tenim altres propostes i, entre altres, una d'elles és la que destina gairebé un milió i mig en rehabilitar l'antiga caserna de bombers d'Andorra la Vella per ubicar-hi per exemple un parc tecnològic, un viver d'empreses, un centre d'emprenedors, un centre de formació empresarial, el propi ADI...

No podem acceptar avui una inversió de 2,3 milions d'euros a la CG2 de Ransol a Soldeu, 2,3 milions d'euros i proposem destinar 1 milió i mig a la construcció de la nova seu de la justícia que després m'hi referiré.

No podem acceptar una inversió d'1 milió d'euros en una infraestructura turística desconeguda sense definir, si vostès creuen que ha de ser el casino, doncs digueu-ho clarament, o no, potser m'equivoco, però nosaltres concretem i creiem que ha de ser una estació d'autobusos nacional que bona falta fa i és un dels projectes pendents que té el país. Volem canviar el model d'inversions de DA i per això hem presentat 31 esmenes i volem que les inversions facin treballar el màxim d'empreses i de professionals mitjançant un model de rehabilitacions i construccions d'edificis i per altra banda volem dotar al país d'infraestructures que aportin un valor afegit.

Mentre el Govern augmenta el pressupost d'inversió, a les parapúbliques s'hi observa un efecte contrari, cosa que deixa perplex a qualsevol. L'STA amb 26,7 milions d'euros redueix un 2,4% el pressupost d'inversió, de la mateixa manera que FEDA amb 24 milions d'euros redueix un 17% aquest capítol. Si són precisament aquestes parapúbliques que haurien de fer inversió, fins i tot si renunciem a mantenir inversió ja poques coses més haurem vist!

Per contra, la parapública que no afluixa és Andorra Televisió, que després de reduir en 30 persones la seva plantilla respecte al 2011, continua costant a l'Estat ni més ni menys que 3 milions d'euros mentre

que l'any passat ens va costar 3,1 únicament una reducció del 3,5%. Mentre continuem esperant que se'ns presentin un model de Ràdio i Televisió adaptat al país, anem dient aquella frase que a tothom li sona de què: "per alguns la crisi no existeix".

Arribats en aquest moment, voldria destacar la manca de sensibilitat social que veiem en aquest Projecte de Llei de pressupost. Vostès senyors del Govern de DA ens volen fer creure que estan al costat de les persones més necessitades vanagloriant-se d'increments en les partides econòmiques destinades a acció social. Uns augments sovint ficticis, maquillats gràcies a l'art de barrejar amb projectes socials en el calaix de sastre del Departament de Benestar, Educació i Sanitat.

Però a nosaltres no ens enganyaran amb els seus grans números.

Analitzem amb detall el Pressupost 2014 del Departament de Benestar. En primer lloc, i abans d'entrar en el fons de la qüestió, lamentem que any rere any ens canviïn la nomenclatura dels projectes inclosos en aquest departament. Per exemple, en l'apartat dedicat a "Famílies", al Pressupost 2013 es referien als projectes "atenció i intervenció social" i "projectes comunitaris". Ara, per al 2014 fan desaparèixer aquests projectes i ens inclouen el "Projecte d'Atenció social de primària", el "projecte de promoció de l'autonomia" i el "projecte atenció social infància i família". Complicat, veritat? Aquestes inexplicables modificacions són una prova evident de la manca de transparència en algun cas. Què ens volen amagar? Que no es dediquen els diners necessaris a l'equip integral d'atenció a les víctimes de violència domèstica, potser?

Dit això, en segon lloc, observem amb indignació i sorpresa com baixen els recursos dirigits a promoció social. Les transferències corrents a aquest departament passen dels 14,2 milions d'aquest any als 12 milions previstos per a l'any vinent. És a dir, una retallada de més de 2 milions d'euros. I aquí estem parlant de l'autèntic moll de l'ós de la política social de qualsevol Govern, ens referim als diners que arriben realment a les llars d'Andorra que ho necessiten. Aquí veiem quina és la seva autèntica política social.

Fa molts pocs dies Càritas inaugurava el nou banc d'aliments de l'entitat i ho feia amb una advertència molt clara: l'exclusió social ja és una realitat al país. En aquest sentit, s'ha de recordar que el Diagnòstic Social elaborat el 2010 per aquesta entitat ja alertava que moltes de les famílies es trobaven en situació de risc greu d'exclusió social. Tres anys després, una cinquena part de les famílies del país estan excloses

socialment. D'ençà que DA governa, ha crescut l'exclusió social, aquesta és la trista realitat. I no ho hem diem nosaltres, ho diu Càritas, que quedi clar. I què fan vostès davant la greu problemàtica que pot afectar directament a la cohesió social del país? Doncs la seva solució és deixar de costat moltes famílies del nostre país disminuint les transferències a les famílies que passen dels 5,9 milions d'euros del 2013 als 4,5 milions d'euros previstos per l'any vinent. Ni més ni menys que una retallada d'1,5 milions d'euros. És realment indignant i inadmissible. Com volen que donem suport a aquest Pressupost que ataca el moll de l'ós de l'Estat de Benestar? I això només és el principi de la gran retallada social que volen continuar amb la reforma de la Llei de la CASS. Que amb nosaltres, ja els aviso, que no hi comptin.

Els drets de les persones és una de les prioritats bàsiques de l'acció política dels socialdemòcrates. La institució que garanteix en última instància el dret de les persones és la justícia.

Actualment tenim una justícia que no funciona, ho diuen els propis batlles, fiscals, advocats, personal de la Batllia... També ho diuen els ciutadans, els empresaris que molts han perdut la fe en què aquesta institució els pugui ajudar a resoldre els seus conflictes. Els problemes de la justícia són històrics i provenen bàsicament d'una manca de recursos i d'un confinament del personal i del material en unes instal·lacions totalment inadaptades a les necessitats actuals.

Si la justícia no funciona, senyores i senyors consellers, senyores i senyors de Govern, ja podem plegar. No cal que ens esmercem tant a fer lleis, ni que el Govern s'escoti fent reglaments i destinant recursos per aplicar les lleis que aprova el nostre Consell General. Sense un bon sistema judicial no cal esperar que els ciutadans confiïn en les institucions. Tota l'estructura de l'Estat se'n ressent.

Avui toca lamentar que Govern, a través del seu Projecte de pressupost del 2014 no destini més recursos a una institució tan fonamental.

Al 2013, l'Administració de justícia va rebre una dotació de 10,8 milions d'euros, avui estem parlant d'una dotació pel 2014 de 7,8 milions d'euros, 3 milions més que suposa una reducció de gairebé un 30%. Així és com el vostre govern dóna suport a una institució que requereix més que mai un pressupost adequat a les seves necessitats i sobretot a les dels nostres ciutadans que ja estan cansats de veure com sovint la justícia no avança al ritme necessari per complir el seu rol.

Els socialdemòcrates som especialment sensibles amb el funcionament actual d'aquesta institució i amb les

condicions en les que han de treballar les persones que imparteixen el dret al nostre país. És per això que hem presentat dues esmenes de quantia important i no perdem l'esperança que el Grup Parlamentari Demòcrata hi doni suport.

Com ja he comentat, una esmena proposa destinar 1,5 milions d'euros d'asfalt per reconduir-los amb l'objectiu d'iniciar la construcció de la nova seu de la justícia ubicada al Prat del Rull. Considerem que cal de manera immediata començar unes obres que es perllongaran en el temps i que cal enllestir tan aviat com sigui possible.

La segona esmena proposa treure 500.000 euros d'altres partides per dotar la justícia del pressupost necessari per actualitzar el seu parc informàtic, tant a nivell de programari com de maquinari. Ens hauria de fer vergonya assabentar-nos en l'acte d'inauguració de l'any judicial, que hi ha professionals que treballen amb ordinadors de més d'una dècada.

El Govern de DA ens decep de nou amb el seu projecte de pressupost. Un projecte de pressupost que no està a l'alçada del que el país necessita i s'espera. Un Projecte de pressupost sense projecte. Un Projecte de pressupost elaborat per un Govern que disposa del suport històric de 22 consellers i aquest mateix equip que tant havia promès en campanya electoral i en el qual tanta gent va voler creure, no ha estat capaç de fer un projecte de futur, de futur, acompanyat d'un pressupost que assenti les bases d'una nova Andorra.

Els Socialdemòcrates volem una Andorra que surti aviat de la crisi, un país que afronti els reptes del futur amb valentia i sense por, que doni feina als nostres joves, que assegurï les pensions públiques als nostres padrins, que disposi d'un sistema sanitari envejable i d'una societat solidària que no deixi ningú al carrer. Volem canviar la imatge d'una Andorra amb una rotonda cada 100 metres. Parlar d'una Andorra que disposi d'infraestructures modernes que contribueixin a atraure inversió estrangera de qualitat i sobretot ajudin als nostres empresaris a invertir per millorar els seus negocis, inversions que realment creïn llocs de treball, que creïn sinèrgies, que creïn valor afegit. Volem una Andorra amb serveis de qualitat, amb un comerç en marxa i actiu, que de fet s'està començant a dibuixar i ens n'alegrem i ho aplaudim.

Totes aquestes coses senyors i senyores de Govern les hem estat buscant en els llibres que acompanyen el seu projecte i malauradament no les hem trobat. Lamentem comprovar un altre any que el nostre país perd l'oportunitat d'avançar, un altre any en què deixem passar l'oportunitat de millorar i construir un

país millor per als nostres fills, i ho lamentem, i ho lamentem profundament.

És per tot l'exposat que el nostre grup parlamentari votarà a favor de l'esmena a la totalitat del Projecte de pressupost 2014 amb retorn del text al Govern.

Gràcies senyor síndic.

El síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata té la paraula el Sr. Daniel Armengol.

El Sr. Daniel Armengol:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Defensaré, doncs, si m'ho permet en una sola intervenció el per què no acceptarem les dues esmenes a la totalitat, tant la que ja ens té acostumats el grup socialista com l'esmena a la totalitat presentada pel recentment creat Grup Mixt, així com el posicionament del nostre grup vers al pressupost 2014.

Vàrem qualificar el pressupost 2012 de "transició". Novament, coincidint amb la memòria del Projecte de llei preparada pel Ministre de Finances, vàrem qualificar el pressupost del 2013 "d'inflexió". Ens ha costat però trobar un qualificatiu pel pressupost del 2014 i finalment hem optat per "realisme". El pressupost 2014 és un pressupost "realista" perquè s'han hagut de fer molts esforços per aproximar-lo a la realitat, tant en les previsions d'ingressos com en el càlcul de les despeses amb les finalment liquidades. És també "realista" perquè ens posa davant de la dura realitat en la que estem immersos.

Dura realitat que ha anat sorgint els darrers anys amb una pèrdua constant de llocs de treball, s'hi han referit els dos presidents precedents, estem al nivell d'assalariats del 2001 efectivament, pèrdua de competitivitat de les empreses i pèrdua de poder econòmic de la ciutadania en general. Un dur període de recessió que tot sembla indicar però ha tocat fons. No ens enganyem, mai res tornarà a ser com abans, però les dures reformes impulsades per l'actual Govern, faran de ben segur que el nostre país estigui ben posicionat per afrontar la recuperació en molt millors condicions del que estava quan es va encetar la crisi que ens envolta des de fa 7 anys, i durant la qual Andorra ha perdut, recordem-ho, 15% del seu PIB.

Culminació del marc fiscal, reforma del sistema de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, reforma del complement de jubilacions en la funció pública, la redefinició de les competències i clares iniciatives per

solidificar els pilars de la nostra economia i alhora impulsar l'emprenedoria i la inversió, conjuntament amb l'obertura al capital estranger són i seran els grans actors de la recuperació.

Es doncs important desgranar els articles corresponents al Projecte de Llei de pressupost per confrontar i analitzar aquesta dura realitat que els hi volem exposar.

Efectivament, l'article 1 del Projecte de Llei ja ens anuncia la realitat en les transferències amb la congelació de les mateixes cap als comuns. Era necessària? Sí. És transitòria? També. Som conscients que la voluntat de Govern és negociar competències i volem des d'aquí agrair la feina feta pel seu ministeri, Sr. Riberaigua i presentada als comuns, així com la feina que fan tots els comuns per analitzar-la, desgranar-la i consensuar-la. Lamentem, però, les reiterades filtracions fetes dels dossiers entregats que poc ajuden a instaurar un clima adequat per afrontar una reforma d'aquest calat.

És del tot necessari que ens posem d'acord i es consensuï un nou model de competències per poder fixar unes transferències proporcionals. Ja els hi dèiem fa un any, és un debat inajornable i ara inajornat. Amb la implementació del marc impositiu directe, amb les fórmules de no doble imposició interna que s'han de mantenir, es posa fre a l'escalada de pressió fiscal a l'administrat. El resultat però és una davallada d'ingressos per via directa al Govern que, amb tot, ha de fer front a un augment de les transferències als comuns.

Els criteris d'eficiència, proximitat i servei sabem que estan reflectits en les propostes per les competències i tant Govern com comuns els hauran doncs de tenir molt en compte, en benefici de tots els administrats i en via a tancar un acord que només pot ser consensuat per ser traslladat a aquesta Cambra.

En l'article 2, destacar l'ajust en el pressupost de la CASS en quant a les transferències per cobrir el dèficit de la branca malaltia que en aquest exercici suposaran 28 milions d'euros, ajust que s'adequa a la realitat de la previsió de liquidació del 2013, i a la nostra esmena presentada l'any passat.

No oblidem que tenim a tràmit parlamentari també la modificació de la Llei del 2008 que amb el canvi establert en el model de cotitzacions passant 2 punts de la branca malaltia a la branca jubilació i que farà incrementar aquesta transferència de prop de 18 milions d'euros, si no hi ha modificacions en el si de la comissió. Recordar també al ministre Cinca que abans de finals d'any ens havia de presentar una llei de gestió dels fons de la CASS per mandat del Consell a través d'un acord de resolució pres per

aquesta Cambra. És necessari marcar les pautes del qui i del com s'han de gestionar aquests fons per fer viables les nostres pensions.

En el mateix article, recalcar que un vegada més es manté la transferència al Fòrum Nacional de la Joventut, que un any més no ha presentat liquidacions malgrat les advertències reiterades del Tribunal de Comptes, va acumulant excedents i sense acreditar cap efectivitat. Sra. Suñé, s'ha de reformar aquesta institució que no acaba de rutllar. I ara que l'interpel·lo a vostè, destacar i felicitar-la per l'augment de la partida de beques en més d'un 11% i l'augment d'un 30% d'ajuts i crèdits a l'ensenyament superior. L'educació és un dels pilars del nostre futur i es mereix una atenció preferent, atenció que ha de ser sempre compartida i equiparable en els tres sistemes educatius.

Dit això, també destacar que les transferències a Radio i Televisió d'Andorra, societat pública Sr. Rios no parapública, es mantenen després de la seva reestructuració tot i fer front a la cobertura dels jocs dels petits estats del 2014. Demanem al Govern que vetlli però, per la imparcialitat dels seus òrgans gestors amb tot el relatiu a les institucions del país i especialment en les relacions internacionals amb els estats veïns.

Transferències de crèdit i crèdits ampliables dels articles 4 i 5. De nou la dura realitat plasmada amb els crèdits i programes destinats al finançament privilegiat d'empreses i negocis de nova creació. En un moment en què el sector bancari ha tancat l'aixeta del finançament de l'activitat privada, aquest tipus de programes són del tot imprescindibles. Crec que tots coincidim en això, malgrat la confusió d'alguns il·lustres d'aquesta Cambra capficats a confondre ajudes socials amb incentius a l'activitat econòmica. Imprescindibles sí, però no es tracta de finançar i avalar i desentendre's del suport públic fins que salta alguna alarma.

Prevenir sempre millor que curar, supervisar abans d'intervenir i impulsar més que estirar, haurien de ser les prioritats. No serà només contractant, doncs, una persona de reforç per acompanyar els crèdits preferents, tal i com preveu el pressupost de l'ADI, que s'arreglarà la situació. A l'ADI se l'hi ha de donar un gir marcat i definitiu, fent del mateix un agent facilitador per excel·lència de la inversió estrangera, abanderat de l'obertura econòmica, i estàndard de les empreses andorranes en la seva internacionalització. S'escau potser firmar convenis de col·laboració publico-privats perquè ningú millor que els agents econòmics per impulsar les inversions i supervisar-les.

Vostès saben que la decisió d'inversió no es basa única i exclusivament en criteris econòmics i que sempre necessita d'uns tràmits àgils, una administració amb clara vocació de servei i a més de tres preceptes clars: facilitar, facilitar i facilitar. L'ADI hauria d'ésser doncs *l'alfombra* vermella dels inversors, tant dels d'aquí com dels de fora que vulguin invertir aquí. I hauria d'ésser també l'òrgan supervisor per excel·lència de tots aquells crèdits preferents. Ministres, cal que en parlem, cal redefinir-ne la política global i els perfils que l'hauran de dur a terme abans d'assignar-hi més recursos.

Suposem que en el marc de la propera compareixença pública dels dos ministres podrem aprofundir en la qüestió però obligació té el nostre grup de ressaltar que el Govern preveu 2 milions d'euros en el Projecte de pressupost per fer front a possibles crèdits fallits del programa.

La recent reforma de la Llei de societats presentada a tràmit per el Ministeri d'Economia permetrà rebaixar substancialment el temps de creació de societats i la ja anunciada facilitació i simplificació dels tràmits administratius per el Ministre Riberaygua, també són i seran molt benvingudes per tots els sectors i actors que han d'estirar de l'economia.

Agilitat, Sr. Esteve, és necessari agilitzar els entorns de protecció. Molt properament els comuns presentaran una proposició llei a aquesta Cambra per facilitar tant el desenvolupament com la restauració de les seves zones afectades i des d'aquí estarem pendents del criteri de Govern al respecte. L'assignació pressupostària d'aquest any al seu ministeri, al ministeri que vostè encapçala, s'ha de veure reflectida en la realitat del dia a dia durant el 2014 en pro de més agilitat i celeritat en els seus departaments.

Andorra Turisme manté, per la seva banda, la seva assignació, essent un any més la societat pública que rep més transferència per impulsar una clara recuperació dels que ens visiten i dels que pernocten. Sr. Camp, s'ha aturat la davallada constant dels últims anys, s'estan fent molts esforços en reconduir la situació, en som conscients, esforços especialment amb assignacions pressupostàries a Andorra Turisme. No ens podem permetre cap patinada al respecte i de ben segur que vist com ha començat aquesta temporada d'esquí, el 2014, ens reserva sorpreses agradables en quant a l'evolució turística i la diversificació dels que ens visiten.

Tant vostè Sr. Camp com la resta de ministres que supervisen societats públiques saben que la línia que separa la flexibilitat i l'agilitat, de la necessària transparència i no menys necessària concurrència i publicitat, és, massa sovint, difícil de traçar. El nostre

grup parlamentari ha presentat doncs un seguit d'esmenes als primers articles del capítol segon amb ànims de garantir-la. Cal però, donar un impuls definitiu a la transparència, concurrència i a la publicitat, i començar a revisar la Llei de contractació pública per donar més efectivitat i més control a les adjudicacions de les societats públiques.

Dels articles 6 a 7 intentarem desgranar, -6 a 17 perdó-, intentarem desgranar la inversió i les seves formules. Felicitar d'entrada al ministre Alcobé per haver impulsat el canvi de tendència en la inversió amb un increment del 10%, que sumat al 7% de l'any en curs consolida una aposta decidida per mantenir i millorar les nostres infraestructures, ajudant així a la competitivitat de les nostres empreses. Estarem atens però a les liquidacions de les mateixes, ja s'hi ha referit el Sr. Bartumeu, en el decurs de l'any que ve, perquè com bé sap vostè, no tot és pressupostar-les sinó que després s'han d'executar. Especial menció a les dos fases pendents de la variant de Sant Julià, que malgrat vostès no les vulguin Sr Rios, són molt necessàries pel país, tant per evitar cues com per guanyar en competitiva. Hem de subratllar també que es persisteix des del seu ministeri d'Economia i Territori en la construcció d'un futur Heliport Nacional, qual cosa compartim vist que el considerem molt necessari per millorar les nostres comunicacions amb l'exterior.

És digne de remarcar també l'esforç en el reforç dels sectors tradicionals amb les partides corresponents a la promoció del consum intern, subvencions a la rehabilitació i finalment subvencions al sector de l'automoció. És necessari ara que les últimes enquestes de conjuntura i altres indicadors apunten que hem tocat fons, trencar aquesta espiral negativa. Defensem així un nou model econòmic i l'obertura al capital estranger impulsada per Govern. Alhora, defensem també les polítiques de Govern encaminades a ajudar les empreses andorranes instal·lades en les sectors tradicionals.

Encoratgem també l'absent ministre Saboya en l'esforç persistent i constant en la negociació dels CDI's, a l'atansament a Europa, en pro sempre de preservar les nostres especificitats i repeteixo, posar les bases sòlides d'un creixement que sembla cada cop més proper.

La reactivació haurà d'anar per força acompanyada d'una clara millora de la nostra justícia en pro de més agilitat, de més eficiència. Sabem, ministre Espot, que la informatització de la mateixa hi ajudarà, que les lleis entrades a tràmit, i les que tenen vostès en curs de redacció hi ajudaran. Encoratjar-lo, doncs, vist que augmenta l'assignació a la Batllia, amb el convenciment que una justícia dotada dels recursos humans i materials que li

corresponen és també un pilar bàsic a tenir en compte en el marc de la recuperació i la competitivitat. La seguretat jurídica és imprescindible. La dura realitat ens fa pensar que s'haurà de preveure la creació d'una batllia especialitzada en delictes econòmics i fiscals, que en el marc actual necessitarà de ben segur de la formació i especialització en aquests àmbits.

No puc esperar a la rèplica per dir-li Sr. Rios que s'ho hauria de tornar a mirar perquè l'assignació a la justícia baixa de 3 milions, perquè aquests 3 milions van ser reconduïts via esmena del nostre grup parlamentari l'any passat al Ministeri d'Ordenament que és on són. Hi són per la construcció de la futura seu de la justícia al Prat del Rull. Es podria haver estalviat les 4 esmenes per crear la nova seu de la justícia quan aquesta partida ja està dins del pressupost.

Dels articles d'ajuts i prestacions socials, realisme per haver consolidat en les previsions del 2014, tan les liquidacions del 2012 com les del primer semestre del 2013. Destacar, doncs, l'augment de prop del 5% en el Departament de Benestar Social, amb la incorporació del personal d'atenció directa i preveient l'entrada en vigor, quan així ho decideixi aquesta Cambra, de la Llei de serveis socials i sanitaris. Destacar també la creació d'una nova dotació per cobrir la cotització a la branca general de la CASS a persones que s'han quedat sense recursos i que mitjançant esmena rebetejarem com a ajudes a la cobertura sanitària, així com la nova dotació a Clara Rabassa per donar cobertura a tots aquells residents de la mateixa que no la poden sufragar. Voldríem felicitar-la per això, Sra. Rodríguez, i recordar-li de passada que és necessària i al nostre entendre inajornable, la creació d'una finestra única que re-agrupi tot els tipus d'ajudes dels diferents ministeris, per facilitar la informació, la difusió i la divulgació de les mateixes a tots aquells que malauradament ho necessiten.

Anem doncs al moll de l'os Sr. Cinca. Per vostè, si m'ho permet, dos de cal i dos d'arena i m'explico. Clar esforç en la contenció de la despesa corrent. El major mai realitzat i amb un clar esgotament en el marge de maniobra respecte a buscar rebaixes substancials en aquest àmbit, 10 milions d'euros menys de despeses corresponents a despesa corrent versus les pressupostades el 2013. Clar esforç també en la contenció de la despesa en personal fix, 2,5% menys que el pressupostat al 2013 en un capítol que fins ara augmentava reiteradament malgrat les mesures establertes en diferents lleis aprovades per aquesta Cambra, i que aquest any, per una bona gestió, s'estabilitza respecte al liquidat al 2012.

En l'article 24 sobre la contractació de personal però, l'excepció s'ha convertit en la norma general. El canvi de model econòmic que s'està produint ens obligarà doncs a un canvi de model de l'Administració. L'any 2010 aquesta Cambra va aprovar per gran majoria els articles que fixaven una clara obligació de rebaixa del personal eventual, 50% en 4 anys, que no sols no s'ha complert sinó que s'ha fet més aviat el contrari. Aquest incompliment els ha portat a eliminar dits articles a través de la disposició addicional vuitena del Projecte de Llei, eliminant de passada la clara voluntat d'aquesta Cambra. L'any passat vàrem coincidir vostè i jo, no tant el Sr. Bartumeu cal recordar-ho, en que calia un ampli debat al respecte, cal resoldre com es vol contractualitzar l'Administració, cal resoldre com es vol re-distribuir els recursos de la mateixa. Vostè, ens reconeixia ara fa un any que estan mal repartits i que cal cobrir el clar desajust, "gap" crec que es la paraula que vostè utilitzava, entre els perfils que es necessiten i els que es disposen.

En l'altra vessant també, la de l'arena Sr. Cinca, ja vàrem convenir tots plegats que l'IGI hauria d'ésser un impost que aniria evolucionant de forma contínua cada cop que fos menester i ara ho és, més aviat ara ho torna a ser. Ens va explicar que al rebre les liquidacions del primer semestre d'aquest any impulsarien una gran reforma que esperem amb anhel, sobretot per solucionar certes injustícies que s'han detectat en certs sectors com ara el farmacèutic o el lligat al món de la neu. Tots som conscients que les estacions són el motor inequívoc de la nostra economia a les que hem de donar un cop de mà des d'aquí per fer-les més competitives de cara al client final, rebaixant l'IGI sobre la venda de forfets com ho fan la resta de veïns.

El gran tema a solucionar a nivell d'IGI, vistes les liquidacions, és sens dubte l'IGI bancari. Aquest sector ha primat el trasllat a l'usuari de l'IGI del 9,5% establert però en canvi ha liquidat molt menys del que solia fer amb l'antic ISI. No pot ser i s'ha de modificar urgentment preservant, aquest cop sí, els que utilitzen els serveis bancaris per sobre d'aquells que els donen.

Ara els convido, doncs, a què ens plantegem la següent pregunta; dura realitat o crua realitat? I ho demano perquè cal fer una clara reflexió per al dèficit previst en aquest pressupost; 42 milions d'euros. Un 1,6% del nostre PIB estimat, 42 milions d'euros de dèficit estructural. Si suméssim els 18 milions d'euros dels que els hi parlava abans dels que pot generar de més transparència la futura llei de la CASS, si suméssim el que hem anat seguint per premsa i que ens han anat explicant en la qüestió del compliment de jubilació dels funcionaris per esperar

que ja famosos 300 milions d'euros de drets futurs no aprovacionats en el present i si suméssim, -per acabar de ser pessimistes-, un fracàs en el consens de les negociacions de les futures competències i, doncs, de les seves transferències associades estaríem parlant d'un dèficit estructural que en el pitjor dels escenaris el pressupost de l'any 2015 rondaria els 80 o 100 milions d'euros. Crua realitat, i no, no hem descuidat l'IRPF, que en la seva memòria econòmica preveu d'uns 14 milions d'euros en concepte de rendiment del treball sense cap previsió del que es preveu recaptar en el rendiment del capital. Cert és, no són escenaris ni volguts ni desitjats però són escenaris possibles. Serien, doncs, entre 80 i 100 milions d'euros de dèficit estructural i dic bé, estructural i serien, Sr. cap de Govern, inassumibles. Ens ha dit reiterades vegades que un cop acabada la reforma fiscal amb l'IRPF no s'augmentaria més la pressió fiscal ni es posarien noves figures impositives. Esperem, doncs, que així sigui. Esperem que així sigui perquè no ens passi com el ja tristament president Bush, -vostè a citat un president americà, jo també-, amb el seu "Read my lips: no more taxes".

Per vetllar vostès, com els comuns, per vetllar que futurs governs i futurs cònsols, societats públiques i parapúbliques puguin complir amb els seus compromisos, el nostre grup parlamentari està ultimant, doncs, la redacció de la Proposició de Llei titulada "De sostenibilitat financera i estabilitat pressupostària", ja anunciada pel nostre president el passat debat d'orientació política com a regla d'or. Aquesta preveurà un sostre d'endeutament de tot l'Estat del 50% del PIB, -l'any que ve estarem al 40%, penso recordar. Preveurà també dèficits màxims en tots els pressupostos públics en el decurs d'un mandat del 0,5% i per últim, -el que és més important-, preveurà què passarà quan no es compleixin aquestes premisses, dictant clares responsabilitats cap als gestors de la cosa pública i cap als polítics quan s'escaigui perquè de ben poc serveix senyors i, ho hem vist amb la Llei de transferències, de posar premisses a les lleis amb sancions inaplicables quan no es compleixen. Mentre tant, ara que per fi sembla que hem tocat fons no hi haurà, doncs, altra sortida que tancar els dossiers més difícils, tancar-los bé i encomanar-nos a vostès, senyors i senyores del govern, perquè l'economia comenci a créixer gràcies als articles que hem anat desgranant gràcies a aquest Projecte de Llei, entre altres, i enfocar la via de sortida de l'espiral del deute que aquest any, recordem-ho, ascendirà a 836 milions d'euros.

Conselleres, consellers, obligació tenim de control i impuls a l'acció de govern, al que donem suport. Impulsem, doncs, totes les proposicions de Llei que

hem entrat i totes aquelles que s'estan elaborant des de la ja esmentada Llei de sostenibilitat financera i d'estabilitat pressupostària fins al nou Codi de relacions laborals i controlem amb totes aquelles esmenes presentades i en curs d'elaboració per no convertir-nos, per reprendre les paraules del president del nostre grup en una espècie de fotocopiadora de les iniciatives de govern.

Sr. cap de Govern, sovint em sento dir que no comptem els polítics amb bons principis, el que compte són els bons finals. Vostè, com a cap d'orquestra del Govern conjuntament amb el grup parlamentari que li dóna suport unànime som i serem capaços d'assentar les bases per una Andorra més pròspera, millor de la que ens hem trobat, junts ens en sortirem.

Senyories, és un pressupost realista posar les bases del creixement i ens situa al capdavant de la línia de sortida. Quan per fi escoltem el tret de la recuperació si els adversaris no ens fan una travaneta traïcionera de ben segur que les reformes engegades i que tots plegats hem de ser capaços de culminar ens donaran un avantatge substancial per assolir un creixement real per sobre dels països que ens envolten. El nostre grup ha presentat, doncs, una trentena d'esmenes per acabar d'afinar la solfa d'aquest pressupost del 2014 que defensarà en comissió i avui votarà en contra de les dues esmenes a la totalitat presentades.

Gràcies Sr. síndic.

(A les 17.20h deixa la sala la Sra. Meritxell Mateu)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern té la paraula el ministre Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Senyors i senyores consellers,

A les esmenes de la totalitat que han presentat els dos presidents dels grups parlamentaris de l'oposició em toca a mi defensar el pressupost que ha presentat el Govern d'Andorra i que avui es presenta en aquest debat de la totalitat. Per tant, en aquesta primera intervenció defensaré el global d'aquest pressupost i deixo per les properes intervencions les rèpliques a les diferents qüestions que han estat tractades ja en la defensa a les esmenes a la totalitat i que ben segur seran ampliades en el si del debat.

Afrontem aquest debat sota els efectes i condicionants d'una prolongadíssima crisi econòmica

al món occidental i especialment a Europa. També és cert que després de diversos anys de caigudes ininterrompudes en la major part dels indicadors econòmics sembla que s'ha tocat fons i que comencem a recuperar algunes dades macroeconòmiques. També succeeix així a Andorra, a casa nostra, alguns exemples, al Servei d'Ocupació es pot veure un canvi de tendència en el ritme de pèrdua de llocs de treball ja fa dos trimestres. Les importacions per primer cop, des de l'any 2007 han enllaçat tres trimestres en què el valor de les importacions ha crescut en relació al mateix trimestre de l'any anterior. Les matriculacions incrementen amb el que portem d'any un 8%, les obertures comercials per primer any també després, de molts de pèrdues netes any darrere any presenten a setembre del 2013, 146 obertures netes positives i el nombre de turistes, és a dir, aquells que pernocten, aquells en els que estem centrant la nostra promoció, aquells que per lògica tenen una despesa per càpita més elevada incrementen en els deu primers mesos de l'any un 2,6%. En tot cas, no es tracta ni de bon tros de tirar les campanes al vol, hem d'esperar que la recuperació es confirmi i es consolidi i, en qualsevol cas, hi ha una coincidència generalitzada per part dels organismes internacionals i els tècnics que la recuperació serà poc vigorosa i lenta. Per tant, front aquesta perspectiva de recuperació lenta la recepta de política pressupostària és clara, d'una banda, seguir amb l'ajust pressupostari, progressiva disminució del dèficit, manteniment de l'endeutament en nivells raonables i d'una altra, reforçar les mesures que ajuden a la reactivació de l'economia andorrana i els seus sectors tradicionals i alhora accelerar la seva diversificació. Per això, aquest pressupost manté la idea de treballar en dos dimensions que ja es dibuixava en el pressupost del 2012 i es reafirmava en el del 2013. Gestionar de la millor manera possible un curt termini molt condicionat pel passat, depenent de l'exterior i amb moltes limitacions econòmiques i, alhora, seguir construint un futur que ens faci més autònoms amb una economia més diversificada i oberta i que ens permeti garantir un benestar sostenible. Ho continuem fent amb una recepta substancialment diferent de la que s'està aplicant arreu amb independència del color polític que estigui governant, així el pressupost que presenta el Govern fuig de les retallades indiscriminades, conjuga la línia d'ajust i contenció de la despesa corrent amb l'increment de recursos en els programes destinats a les persones que estan passant una situació econòmica difícil, i en el foment del treball i reforça les activitats econòmiques que continuen sota els efectes de la crisi. En la mateixa línia, de generador de nous binomis que ens permetin estalviar per

poder gastar més allà on el país més ho necessita, el pressupost del l'any 2014 incorpora una mesura extraordinària; la congelació de les transferències als comuns, una mesura que contribueix a l'objectiu de reduir el dèficit i al mateix temps a l'incrementar les inversions públiques, una mesura, senyores i senyors consellers, sobre la que hi tornaré més endavant.

Així, des d'aquestes dues dimensions, el pressupost de l'any 2014 en podem destacar alguns trets: globalment incrementa les dotacions de despesa social, conté les despeses de personal corrents i de serveis, gestiona el deute i estabilitza les despeses financeres, destina més recursos per fomentar l'activitat econòmica i l'ajut als sectors a més dificultats i incrementa les inversions i, a banda de la congelació ja esmentada de les transferències als comuns, consolida el nou marc fiscal i el model d'ingressos de l'Estat.

Si anem desgranant el pressupost de despeses veuran que les despeses corrents, sense incloure-hi les despeses financeres, continuen baixant i ho fan en un 2,19% en relació a l'any passat. En aquest sentit, queda poc recorregut, -ja s'ha dit-, de fet aquests anys lluny de qüestionar serveis s'ha mantingut i, alhora, s'ha anat reduint les despeses de funcionament i s'han assumit costos fruit del manteniment de les noves infraestructures o l'increment de preu d'alguns consums però insisteixo aquesta via ja no té més recorregut.

A la idea general d'ajust i contenció s'hi han aplicat criteris discriminatoris per fer prevaldre programes de l'àmbit social, de l'educació i el foment de l'economia. La pèrdua de llocs de treball fa que les famílies es vegin de sobte avocades a requerir de l'Estat ajudes per fer front a les seves necessitats bàsiques. El Govern té l'obligació d'estar al costat d'aquestes persones.

Per això, el pressupost del 2014 després de l'increment del 7,78%, que ja va tenir en els programes d'acció social el pressupost del 2013, torna a incrementar-los en un 4,45%. D'aquesta manera es fixa una dotació global de 23.635.000 euros. Continua creixent la partida destinada a les ajudes sociolaborals i ho fa amb un 6,07%. El Govern valora positivament i manté el programa d'ocupació a favor de la col·lectivitat i s'ha previst un nou programa de la mateixa naturalesa destinat a sectors específics. Es reforcen programes destinats a la formació que ajudin als treballadors a canviar de sector o activitat i facilitin la contractació de llarga durada i l'estabilitat en el treball i es mantenen incentius fiscals que motivin la contractació.

El pressupost de l'any 2014 incrementa en un 5,86% les partides destinades a les famílies i la dotació

global es situa als 8.374.000 euros. El Ministeri d'Educació i Joventut manté globalment la mateixa dotació de l'any passat amb un lleuger increment del 0,63% que el situa en un pressupost global de 63.000.000 d'euros. Es tracta d'assegurar els recursos que permetin seguir garantir la presència dels diferents sistemes educatius que des de fa molts anys conviuen a Andorra i assegurar una permanent adequació del sistema d'educació andorrà a les noves capacitats que demana el món universitari i laboral, un món cada cop més canviant i exigent. Es mantenen també les dotacions a la Universitat d'Andorra, una institució que any darrere any incrementa la seva oferta i el seu nombre d'alumnes. En línia amb el que hem comentat, en l'àmbit del benestar s'incrementa l'import destinat a beques en un 12,99%. A cavall, entre el benestar i l'educació, vull incidir en la transferència a l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell, incrementada en un 17,20%, fruit del conveni de col·laboració signat entre l'escola, la CASS i el Govern. La suma total de la transferència en aquesta institució és de 3.571.000 euros, el que dona un abast de la importància de la mateixa i de la responsabilitat de l'Estat envers a les persones que pateixen una minusvalia i les seves famílies.

El tercer pilar del nostre benestar és el sistema sanitari. L'any 2012 es van iniciar profundes reformes estructurals que des de la vessant pressupostària han permès aturar i corregir la despesa sanitària dels últims anys. Les mesures i els estalvis d'aquests dos anys ja han deixat palès que gastant menys es pot mantenir el mateix nivell de qualitat. El pressupost del 2014 consolida aquestes mesures i els efectes pressupostaris buscats. A banda, es preveuen noves mesures en la mateixa línia de seguir adaptant l'estructura i l'organització hospitalària assistencial a les necessitats reals d'una població que entre altres coses s'ha vist reduïda a un 10% els últims set anys. El pressupost del SAAS recull l'efecte del tancament de la Residència Solà d'Enclar i la conseqüent incorporació de tots els seus usuaris i personal al Centre Sociosanitari El Cedre. Fruit d'aquesta decisió, la transferència corrent del SAAS presenta un increment del 2,27% i es situa en un global de 12.353.000 euros i els hi demano que retinguin aquesta xifra. Al mateix temps, el pressupost de l'any 2014 ja no preveu cap dotació per a la transferència de la Residència del Solà d'Enclar i, per tant, ja un estalvi per aquesta via de 927.000 euros. Per dimensionar l'esforç i l'impacte de la reforma, -ja els hi deia que retinguessin aquella xifra-, en l'àmbit sanitari cal recordar que el Projecte del pressupost de l'any 2011 preveia com a transferència corrent al SAAS 19.579.000 euros, és a

dir, un 58,45% més que el que es proposa aquest any, i insisteixo, que en res s'ha vist afectat el servei.

En la mateixa línia les mesures de gestió preses i les reformes aprovades els darrers dos anys permeten que la transferència corrent per cobrir el dèficit de la branca general sigui de 28.300.000 euros, és a dir, un 11,36% menys que l'any anterior. Si ens referim globalment a les transferències corrents pugen 123.000.000 euros, és a dir, un 4,16% menys que l'any anterior. Per acabar el repàs de les despeses corrents, una referència a les despeses de personal. Aquesta partida ascendeix a 96.689.000 euros, és a dir, 631.000 euros menys que el pressupost de l'any anterior. Una dada minsa però, en tot cas significativa. És el primer cop en molts anys que el pressupost del Capítol I disminueix i, això és possible gràcies a la Llei de mesures de contenció de la despesa pública en matèria de personal, a la congelació salarial -a l'esforç, per tant, dels funcionaris-, a la gestió de les hores extres, a l'increment de la partida destinada a pagar els compliments de jubilació i la prejubilació. La combina de tots efectes ens permet presentar un pressupost més baix i el més important, un pressupost a la baixa que es confirma amb la liquidació i, ja els hi avango que la liquidació d'aquest any en matèria de personal mantindrà la línia que ja va tenir la liquidació del 2012 i que va ser també a la baixa per primera vegada, -diria jo-, a la història. I això pagant, evidentment, al personal fix, al personal eventual, al de relació especial. Globalment el Capítol I baixa.

Insistim des del primer dia de la legislatura que una de les principals debilitats de l'economia andorrana era la poca diversificació i la dependència, especialment, pel que fa al turisme dels països veïns. També hem dit que canviar el model econòmic i diversificar els sectors productius vol anys. S'han posat les bases amb els canvis legislatius per afavorir l'obertura econòmica, s'ha completat un marc fiscal homologable, s'han promociat canvis legislatius per afavorir una llei d'horaris comercials més al nivell del que és un centre comercial internacional. Ara, ens hem de centrar en una administració més àgil i facilitadora que acompanyi el canvi de model econòmic i afavoreixi les instal·lacions de nous inversors. En aquesta línia s'ha consolidat la Iniciativa ACTUA i s'han començat accions per ser proactius en la recerca d'inversors, en l'acompanyament en la internacionalització d'empreses andorranes i a impulsar marcs legals que afavoreixin l'assentament de nous sectors econòmics. Andorra no és un destí conegut per als inversors i en aquest àmbit la competència és molt gran. El pressupost de l'any 2014 preveu una dotació per

l'ADI de 697.000 euros, una partida inferior a la de l'any anterior però que ha de ser suficient per dur a la pràctica els plans d'actuació definits a finals del l'any 2012 i principis del 2013.

L'objectiu de diversificar l'economia no és incompatible amb la certesa que hem de continuar dotant i donant suport al principal pilar de l'economia andorrana, el turisme. Hem impulsat canvis legislatius importants per adaptar l'oferta comercial, com deia abans a les necessitats d'una plaça comercial internacional. S'ha definit una estratègia de promoció i comercialització del destí Andorra, un destí de neu, comerç, muntanya, oci i esdeveniments.

L'any 2013 ha fet evidents en els resultats i hem de continuar en la mateixa línia. L'any 2012 vam gairebé doblar els recursos a la partida de turisme i ara cal mantenir aquestes quantitats. El pressupost de l'any 2014 ho fa i preveu una transferència corrent a la Societat Andorra Turisme de 15.850.000 euros.

El pressupost també inclou partides destinades a reforçar sectors econòmics que estan patint especialment el rigor de la crisi i a reactivar l'economia. Es multiplica per 2,5 la partida destinada a subvencions a la rehabilitació del parc immobiliari. Es potencia així una línia d'ajuts que té un efecte multiplicador en la inversió privada en el marc de la Llei per al foment de la rehabilitació del parc immobiliari, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables.

El pressupost també preveu una partida nova d'1.000.000 euros per incentivar la renovació del parc automobilístic i potenciar els vehicles de baixa contaminació. Una mesura que a banda de tenir efectes mediambientals positius vol ser un revulsiu per a un sector que els darrers anys ha tingut davallades molt importants en les seves vendes.

El pressupost no oblidia els ajuts i la potenciació del sector agrícola i ramader i s'incrementa en un 5,26% respecte a l'exercici 2013. Destaca la novetat d'un programa de foment de les produccions agroalimentàries locals que ha de facilitar el coneixement del mercat i les estratègies comercials per part dels productors.

El pressupost de l'any 2014 preveu unes despeses financeres de 23.047.000 euros, un 15,3% menys que les previstes l'any 2013. Unes dades afavorides per la estabilitat dels tipus d'interès de referència. Aquests tipus baixos i la tendència a la baixa de la prima de risc permeten preveure la renovació de les emissions de deute públic a preus inferiors dels que es van poder tancar fa 12 o 18 mesos. La inequívoca recuperació de la confiança dels inversors en el deute

públic ja s'ha traduït a Andorra. Ens uns nivells de petició de subscripció molt per sobre de les quantitats ofertades en les darreres emissions.

Srs. i Srs. consellers, podem estar satisfets de la gestió que s'està fent del deute i de la seva progressiva reestructuració: fons de finançament més diversificades, més madurabilitat, i una clara perspectiva d'estabilitat. Ara bé, no podem oblidar que les despeses financeres continuen sent una important partida del pressupost. Concretament representa el 5,77% del mateix. I un fet encara més significatiu, representen el 55,03% del dèficit previst per l'exercici 2014. Els tipus no es mantindran sempre en els nivells tant extraordinàriament baixos que tenim ara, i per tant, a la llarga, la tendència de les despeses financeres serà a créixer. Per això és imprescindible no agreujar la situació amb un augment permanent de l'endeutament. També hi tornaré una mica més endavant.

A l'inici de la legislatura ja vam manifestar que les inversions haurien d'anar recuperant més pes al llarg del període. Una voluntat coherent amb la voluntat coherent amb l'obligació de l'Estat de garantir unes infraestructures modernes i contributives al benestar i la competitivitat del país, i també coherent amb el paper de la inversió pública com un dels motors de l'economia del país i de l'economia productiva.

Per tant, en contraposició a l'esforç de contenció de les despeses de funcionament, la partida d'inversions reals en el pressupost de l'any 2014 augmenta de forma significativa, concretament el 9,78% fins arribar als 51.518.000 euros.

Un increment que es ve a sumar al 30,42% que ja va recollir el pressupost de l'any 2013 en relació al de l'any 2012. D'aquest import, 43.900.000 euros corresponen a inversions del Departament d'Ordenament Territorial. Les inversions en obres públiques, en cap cas faràniques, prioritzen d'una banda la seguretat de les persones davant dels riscos naturals d'allaus, de la inundabilitat, la caiguda de blocs rocosos i els punts foscos de la xarxa viària. I d'altra, donen continuïtat i es consoliden les infraestructures escolars i d'àmbit cultural.

Per no fer una relació extensiva de totes les inversions que es faran, repasso algunes de les més significatives. L'acabament del centre d'ensenyament secundari, Germans de Riba Ordino, l'inici de l'ampliació de les escoles de Canillo, la canalització del riu Gran Valira a la zona de Santa Coloma, eixample i arranament de la carretera general número 3 entre la Cortinada i el Serrat, l'eixample de la carretera general número 4 entre la Massana i Arinsal, la desviació de Sant Julià, el desenvolupament de la Unitat d'Actuació al Prat del

Rull, la rehabilitació de l'edifici de Ràdio Andorra a Encamp, l'actualització d'embelliment a l'entrada del Pas de la Casa, o l'inici de les obres de construcció del refugi guardat de la Vall del Madriu.

Entre les altres partides d'inversió també sobresurt la dotació de l'import d'1.000.000 d'euros destinat a la realització d'infraestructures turístiques que permetin dotar el Principat de nous atractius per a consolidar l'oferta d'estiu i de fora de temporada alta. El Ministeri de Turisme està valorant en aquest moment diverses opcions en aquest sentit i un cop hagi pres una decisió les farà públiques i les presentarà degudament. La voluntat de tenir aquesta partida en el pressupost no és altra que la de tenir la possibilitat de dur endavant aquesta iniciativa. I naturalment si finalment s'arribés a la conclusió de què cap de les possibilitats que en aquest moment s'estan estudiant fos prou interessant, el que es faria és no gastar aquest milió d'euros.

A banda, es continua l'esforç pressupostari per renovar i modernitzar els sistemes informàtics de l'Administració. Un procés que encara té un llarg recorregut per fer. Aquest és un element clau per millorar l'eficiència de l'Administració pública. Una Administració en línia, més àgil, menys burocràtica, requereix uns sistemes informàtics dels que avui encara no disposem. Aquest és un element fonamental de l'Administració moderna capaç de gestionar amb garanties un nou marc fiscal, donar suport a l'obertura econòmica i millorar la prestació i la coordinació dels serveis als ciutadans. Un treball en definitiva de continuïtat i que vol temps i donar, insisteixo, continuïtat al que ja s'ha estat fent aquests darrers dos anys.

I si parlant d'inversions hem de parlar i ho deia abans que hi tornaria, en detall de les transferències als comuns. Un punt on em permetran doncs, que m'aturi en cert detall. La quantitat pressupostada és de 52.483.000 euros. La mateixa quantitat de l'any 2013, i un 21,43% més que la liquidada l'any 2012. Aquesta quantitat representa un 12,8% del pressupost. La decisió de congelar les transferències s'ha plantejat i s'ha consensuat amb els màxims representants dels 7 comuns com una mesura transitòria únicament per a l'any 2014.

El Govern ha cregut necessari i oportú fer aquesta proposta en aquests moments per diverses raons. D'una banda la voluntat en un moment de prolongada i profunda crisi d'anar reduint el dèficit pressupostari del Govern sense haver de renunciar a incrementar les inversions i les dotacions per a polítiques socials. El fet d'haver fixat per a l'any 2013 una quantitat de transferències a les corporacions locals significativament més elevada que la de tots els darrers anys. I encara una tercera raó, la

constatació que gràcies a l'ajust i el rigor de la gestió dels comuns aquesta quantitat els ha permès assolir l'equilibri pressupostari, i en alguns casos la reducció de l'endeutament.

És inqüestionable que la Llei qualificada de les transferències als comuns es va concebre i aprovar fa 20 anys per donar resposta a les necessitats pressupostàries dels comuns d'acord amb una realitat molt allunyada de l'actual. L'estructura dels ingressos de l'Estat en aquell moment estava assentada únicament en impostos indirectes sobre el consum. Així es va definir un model que no està dissenyat per gestionar la complexitat dels impostos directes d'àmbit nacional i que tampoc no en preveu la convivència d'aquests amb els impostos directes comunals. Alhora, el model actual fixa unes limitacions en la destinació de les transferències que en el pas dels anys, i especialment en l'actual context de crisi, obliga els comuns a gestionar els seus recursos d'una manera que no es correspon amb les seves necessitats.

Durant aquests 20 anys Andorra ha crescut en població i serveis. Tot i tenir un marc competencial establert, el Govern i els comuns han anat assumint nous serveis que han desdibuixat la repartició competencial i han posat de relleu diferències substancials entre els mateixos comuns. En aquest context s'ha anat gestant un deute públic important i creixent. Un deute que hem de valorar i gestionar globalment. La reducció d'un deute públic consisteix en definir les necessitats globals del país, en redefinir les competències en criteris d'eficiència, tant en temes de servei com de cost, i a ajustar els ingressos de cada institució a les competències que assumeixi.

Aquesta tasca no la podem aportar aïlladament comuns o Govern. Ho hem de fer conjuntament i amb consens.

Aquest és l'acord implícit que comporta la congelació de les transferències: donar-nos comuns i Govern el temps suficient per tancar el debat de les competències i conseqüentment les transferències, i que com a molt tard aquest estigui acabat al juny de l'any 2014. I així garantir que el pressupost de l'any 2015 s'elabori amb el nou marc legal.

Senyores i senyors consellers, un altre aspecte important a l'hora d'abordar la presentació d'aquest pressupost és l'apartat dels ingressos. La presentació del pressupost de l'any 2013, destacava que el canvi profund de model fiscal que estava afrontant Andorra, posava de relleu que tants canvis i tant sobtats generaven moltes incerteses en termes pressupostaris.

Els primers mesos d'aplicació han confirmat la dificultat de predir la recaptació dels nous impostos.

És el cas dels impostos directes. S'acusa l'escassa informació i la poca profunditat històrica sobre l'evolució dels beneficis de les empreses, i alhora la dificultat aquest primer any, de preveure l'impacte de passar de treballar en termes de resultat fiscal en lloc de fer-ho en termes de resultat comptable. En aquest darrer sentit, cal dir clarament que el Govern no va dimensionar correctament l'impacte en forma de menys recaptació de les deduccions previstes a les lleis que regulen els impostos.

Després a les rèpliques podem desgranar aquestes deduccions i l'impacte que han tingut, sense cap mena de problema, Sr. Rios, perquè evidentment no hi ha res a amagar.

Si l'any 2013, ha estat el primer en què hem viscut un cicle sencer de l'impost de societats i l'impost d'activitats econòmiques, amb un pagament a compte i una liquidació, no han estat menys importants els canvis en la imposició indirecte. Amb l'entrada en vigor i l'aplicació de la fusió en l'impost general indirecte de diversos impostos com l'ITP, l'IMI, l'ISI, l'IPi i l'IAC, i dels cànons de FEDA i Andorra Telecom.

En aquest apartat, la recaptació global s'està ajustant molt més a les previsions inicials. L'adaptació a la mecànica comptable i administrativa de l'IGI està sent difícil per als obligats tributaris i per la mateixa Administració. Però s'ha de destacar la normalitat i l'èxit en què s'està produint aquest procés.

També s'ha de dir, que a banda d'assolir globalment els ingressos previstos en concepte d'IGI, calculem que al mateix temps, abans de 31 de desembre del 2013 s'haurà absorbit una bona part de les deduccions dels estocs per importacions fetes abans del 31 de desembre del 2012.

Tot i així cal subratllar que quan es desgrana per activitats la recaptació de l'IGI, n'ha fet referència el Sr. Armengol, aquesta recaptació es queda significativament per sota del previst en l'IGI, provinent de les activitats del sector financer, i més concretament dels bancs. Una qüestió que el Govern ja ha abordat i que serà motiu d'una modificació legislativa.

L'elaboració del pressupost de l'any 2014 ha tingut present tots aquests aspectes que s'acaben de comentar. A mesura que es vagi consolidant el nou marc fiscal, hem d'aconseguir fer uns pressupostos molt més ajustats a la realitat de cada impost i els hi puc ben assegurar que el del 2014 s'ajustarà molt més que no pas el del 2013. L'assentament i l'estabilització d'aquests impostos ho afavorirà i així també haurem de disposar de cada cop més de dades reals sobre els sectors productius de l'economia del país i de més capacitat d'anàlisi d'aquestes dades.

El pressupost per l'any 2014 fixa els ingressos en 363.000.000 d'euros, és a dir, pràcticament la mateixa xifra que la prevista en l'exercici del 2013, i una xifra, també els hi avanço i després ho podem abundar amb les rèpliques, que també els hi avanço, que tot i tenir una distribució diferent de la prevista, crec ja poder dir que pràcticament assolirem tal qual va estar pressupostada l'any 2013.

Si anem desglossant aquesta xifra trobem un important ajust en la previsió pressupostària pel que fa a l'any 2013 pel que fa als impostos directes. Així, aquests impostos queden fixats en 48.493.000 euros, un 32% menys que el que es va pressupostar per a l'any 2013, i un 62% més del que es va liquidar l'any 2012. Dins dels impostos directes cal mencionar l'impost de la renda dels no residents. Un impost que ja ha assolit un nivell de consolidació que encara no tenen els altres. I aquest fet es nota a l'hora de pressupostar. De fet aquest any pràcticament assolirem per aquesta via allò que es va pressupostar en el pressupost del 2013. I per tant, millorarem molt l'eficiència en aquest apartat en relació al pressupost 2012, és a dir la lògica a l'hora de gestionar pressupostos que entren en vigor per primer cop a Andorra.

Globalment els impostos directes representen el 13,2% sobre el total dels ingressos pressupostats. Es tracta d'un increment important si el comparem amb el 8,1 que van suposar els ingressos liquidats el 2012. Però encara, estem d'acord Sr. Bartumeu, no arriba al pes que hauria de tenir la imposició directa en el conjunt dels ingressos de l'Estat. Tot i que també cal dir-ho que la referència no ha de ser la distribució que té el conjunt de la Unió Europea.

Els impostos indirectes es quantifiquen en 277.000.000 d'euros, és a dir un 5,96% més dels que vam preveure en el pressupost de l'any 2013. D'una altra part, puja el pressupost de la taxa de consum fins a 114.000.000 d'euros, un increment del 19,64% fruit de les modificacions en les taxes de consum de l'any 2012 i 2013. I alhora, també, fruit de preveure una lleugera disminució en les importacions d'aquest producte. En qualsevol cas també estem d'acord, ja ho he dit, cada vegada que han presentat modificacions de la llei de taxes posa de relleu una dependència extraordinària d'aquest producte.

En la mateixa línia de lleuger descens de les importacions del tabac i dels carburants, s'ha pressupostat a la baixa la recaptació d'impostos especials, de tal manera que s'ha previst un import de 45.000.000 d'euros, és a dir, un 10% menys que els previstos l'any 2013.

La previsió d'ingressos per a l'any 2014 per a l'impost general indirecte és de 109.000.000 d'euros, una

quantitat que representa el 18,53% més del que es va pressupostar l'any 2013, si bé cal tenir en compte que l'any 2014 ja no recolliran els efectes de l'ISI i de l'IPI, pel tercer trimestre de l'any anterior ni dels canons de Fedat i d'Andorra Telecom pel que fa al darrer mes de l'any.

En tot cas, hem de reiterar igual que ho hem fet amb els nous impostos directes que ha de passar temps perquè es consolidi l'IGI i es puguin acotar els efectes que sobre la recaptació té un impost que es gestiona i es liquida de forma molt diferent a la dels impostos que supleix. Aquells eren figures molt més senzilles i previsible quant al seu comportament. Especialment caldrà seguir analitzant el cost que per a l'Estat té l'existència de diversos tipus impositius d'IGI, fruit de les liquidacions negatives que acaben generant en les diferències entre les quotes repercutides i les quotes suportades.

Pel que fa als ingressos podem concloure que el pressupost reflecteix que s'ha fet una part molt important del camí traçat, però que encara no tenim les noves figures fiscals consolidades. Hem de seguir avançant i ho hem de fer, com no pot ser d'altra forma, completant aquest marc fiscal amb l'aprovació de l'IRPF que ja està a tràmit parlamentari. Un IRPF que, a banda de tenir un impacte que ens ha explicat el Sr. Armengol en els ingressos, sobretot, per sobre de tot, ens permetrà accelerar la negociació de convenis de doble imposició en diferents temes que tenen interès per a Andorra a l'hora de potenciar l'obertura econòmica i la internacionalització i diversificació de la nostra economia.

Vistes les despeses i els ingressos que hem esmentat i que hem desgranat fins ara, ens toca, ja per anar acabant Sr. síndic, acabar parlant de, l'endeutament. Andorra acabarà l'any 2013 amb un endeutament comuns més Govern al voltant del 42% del PIB. Es tracta d'una xifra molt inferior a les recomanades pels organismes internacionals, però és una xifra que el Govern entén, ja està al límit del que es pot permetre un país de les nostres característiques.

Un país de les nostres dimensions ha de preservar la capacitat de finançar-se internament a preus raonables, i aquesta capacitat té limitacions evidents. Andorra difícilment trobaria finançament extern per afrontar el seu deute actual, i en tot cas no ens podem permetre en mans dels mercats financers. Se'ns oblidar l'encara dèbil estructura del sistema d'ingressos i com ja hem comentat, la forta dependència de les taxes sobre el consum del tabac i els impostos especials.

Tampoc no seria raonable encomanar, primer l'equilibri pressupostari i després la reducció del

deute, únicament els ingressos que generarà el nou marc fiscal. Fer-ho seria irrealista i intentar-ho posaria en perill la competitivitat d'Andorra, i per tant, acabaria produint l'efecte contrari.

A més hem de preveure l'evolució que a ben segur seguiran algunes obligacions com les pensions de jubilació o les despeses financeres o els complements de jubilació en els funcionaris. Ens n'ha parlat també el Sr. Armengol. No encabir aquesta realitat en l'equació de l'equilibri pressupostari seria una irresponsabilitat.

Durant massa anys Andorra ha estat instal·lada en els dèficits pressupostaris i l'endeutament creixent. Després també en les rèpliques gustosament explicaré el dèficit de 86 milions d'euros de l'any 2012 i podrem puntualitzar sobre on cal buscar la responsabilitat d'aquest endeutament o aquest dèficit de l'any 2012.

Conscient d'això el Govern ha evitat formalitzar de nou endeutament l'any 2013, cobrint les noves necessitats de tresoreria fruit del dèficit mitjançant l'aportació extraordinària del fons de reserva d'Andorra Telecom.

No podem oblidar que Andorra Telecom és una parapública 100% de l'Estat que està fortament capitalitzada i que, per tant, tenia disponibilitat més que suficient per fer aquesta aportació.

El Sr. Rios ens deia en la seva intervenció que és com si estiguéssim malbaratant els estalvis dels nostres fills. Jo el que li diria és que el que estem fent és evitar que els nostres fills arribin a grans amb una hipoteca que no poden suportar i no poden pagar... És una diferència substancial.

Per arribar a aquest futur amb possibilitats de tirar endavant no podem tenir les hipoteques que està començant a suposar el nivell d'endeutament que té aquest país. I no té cap mena de sentit estalviar per un futur que serà incert si caiguem en mans d'un deute que no tenim capacitat de tornar.

El Sr. síndic general:

Hauria d'anar acabant, si us plau...

El Sr. Jordi Cinca:

Vaig acabant Sr. síndic.

Presentem, doncs, un pressupost que manté per tercer any consecutiu la tendència a la baixa en la previsió del dèficit. Insisteixo, després gustosament explicaré el tema dels 86 milions d'euros.

Així, el pressupost per l'any 2014 preveu un dèficit de 41.800.000 euros, és a dir, un 7,71% menys que el previst en el pressupost de l'any 2013. Aquest dèficit

es situa, com molt bé ha dit el Sr. Armengol, en l'1,6 del PIB.

Un dèficit que reflexa els esforços de contenció, d'ajust i de gestió que s'han fet. El dèficit provinent directament de la gestió es preveu en 12.300.000 euros, és a dir, només representa el 29,3% del dèficit de caixa. La resta són despeses financeres i amortització d'operacions financeres a llarg termini. Per tant, cal concloure que ja estem a prop de l'equilibri pressupostari pel que fa a la gestió i, tal com he dit, l'alt endeutament acaba tenint un important impacte en aquest dèficit per la via dels interessos i de les amortitzacions a les que estem compromesos i acaba, per tant, suposant una limitació al desenvolupament de polítiques més expansives.

Senyores i senyors consellers, el Govern es reitera amb el Projecte de pressupost que els presentem amb la voluntat d'avançar any rere any cap aquest equilibri pressupostari de forma progressiva, no sobtada, preservant les persones, buscant l'equilibri entre l'augment dels ingressos i els ajustos pressupostaris però, per sobre de tot, consolidant les reformes estructurals que estem impulsant i que ens han de garantir el futur.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, abans de continuar amb un segon torn d'intervencions se suspèn la sessió durant un quart d'hora.

Se suspèn la sessió.

(Són les 18.06h)

(Deixa la sala la Sra. Celine Mandicó)

Es reprèn la sessió.

(Són les 18.26h)

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió.

Passem ara al segon torn d'intervencions.

Per part del Grup Parlamentari Mixt...

Té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies.

Bé, la meua intervenció haurà de ser forçosament breu perquè sembla que no hem agafat bé el rastre de com hauria de ser el debat almenys com jo l'entenc.

Ha pujat aquí el ministre, no a contestar les intervencions anteriors sinó a explicar-nos el pressupost, i és clar, jo podria acabar Sr. síndic dient: "Bé, com que el pressupost ja l'havíem analitzat i per això hem fet l'esmena a la totalitat, no tinc res a dir", però bé, alguna cosa hauré de dir...

En primer lloc, si no haguéssim estat setmanes, dies i hores, -en l'ordre que es vulgui-, analitzant-lo, aquest pressupost, gairebé m'hauria agradat la intervenció del ministre perquè ens ha fet un dibuix bastant interessant on sembla que hi ha política social, que hi ha contenció, que baixen les coses que han de baixar, que hi ha inversió... però com que ja ens l'havíem mirat, com que ja l'hem treballat, no puc fer res més que confirmar el que ja he dit en la primera intervenció.

Per tant, molt breument, el portaveu del Grup Demòcrata ens diu, -no sé si aplicant les teories o no d'aquell expert que he citat venint d'una pel·lícula-, que la recessió ha tocat fons. Miri, tan de bo. Tan de bo la recessió hagués tocat fons, però... admetent que haguem tocat fons tots plegats, jo el que crec que difícilment ens podrà dir ningú des del Govern o des del grup parlamentari que li dóna suport, és que no estem molt lluny però molt, de tornar a arribar a la superfície, és a dir, ens costarà molt de remuntar per treure el cap de sota l'aigua si és que és veritat que ja hem tocat fons i estem tornant a pujar. La superfície nosaltres encara la veiem molt lluny.

La segona i última qüestió de la seva intervenció... clar, m'ha fet gràcia, que ja convé de tant en tant riure amb un tema tant seriós. Això, d'aquesta referència a la travaneta traïdora, no? Clar jo crec que segurament s'equivoca de legislatura, això de la travaneta traïdora era a l'anterior legislatura i vostè n'era un gran especialista, salvat el cas que part de la seva intervenció també no sigui una mica de travaneta al seu Govern perquè jo n'he vist uns quants de debats parlamentaris, però estar al Govern i tenir un grup parlamentari que vagi amb això de la cal i l'arena, doncs a vegades pot ser complicat de gestionar però en tot cas ja s'ho faran.

Sr. ministre, defensa el pressupost, ja ho he dit, doncs bé, nosaltres el pressupost no ens ha convençut i per això l'esmenem a la totalitat. Ja ho hem exposat.

La gestió, reestructuració de l'endeutament, la diversificació del finançament... clar, no li ho criticarem pas, de fet nosaltres ho vam començar, vostè ho va reconèixer en anteriors debats i ho està continuant i reforçant. Doncs em sembla molt bé, la qüestió de la inversió i aquest milió d'euros que sembla que l'estem aixecant tots uns i altres a categoria, quan toqui la defensa de l'esmena ja ho

faré, per això no n'havia parlat, però és que vostè em reforça amb l'argumentació que hem posat a l'esmena. Nosaltres considerem i ho dic amb un to que no vol ser molt fort, però considerem una ofensa al Consell General que es posi en un pressupost, una inversió d'un milió d'euros i es digui: "Ja veurem amb què ens els gastarem..." i que s'estigui pensant en el Ministeri de Turisme o el que sigui, encara amb què se'ls ha de gastar, doncs és per preocupar-se, realment.

El Ministeri de Finances sap millor que ningú o ho hauríem de saber tots, però en tot cas un Ministeri de Finances segur que sap que es pot respectar al Consell i tirar endavant aquesta inversió si és que finalment després de molt rumiar se'ls acut amb què se'ls poden gastar aquest milió d'euros. Hi ha tècniques pressupostàries des de l'avenç de fons dels crèdits extraordinaris i miri, si aquest milió d'euros és una inversió tan bona pel país potser millor els hi votarem i tot, però clar, hauríem de saber de què va tot això, per tant, no fa seriós que hi hagi un milió d'euros sense definir i si els seus consellers generals els hi voten, doncs em sembla que allò de la fotocopiadora que no volen ser, ho seran realment.

Transferències als comuns. Bé, això es pot fer moltes lectures d'aquesta reducció en el marc d'aquesta encetada, incipient, atípica negociació que s'anuncia però que insisteixo, jo llegint els resums del que va dir el Sr. cap de Govern el dilluns potser ha començat i ja gairebé s'ha embarrancat aquesta negociació... però jo crec que necessitem, el país necessita una reforma que posi ordre en aquest actual mil·lles administratiu en el que s'ha convertit la llei de transferències i la complicació de la inicialment aclarida delimitació de competències. I per tant a mi em sembla que no ens podem parar amb les transferències als comuns... el ministre també ha parlat de l'altra negociació, eh? Per tant, no estic dient que no n'hagi parlat.

Desequilibri en els ingressos. Que és veritat que tots ho sabem, ja ho he dit, no he pretès pas haver-ho descobert treballant amb el nostre equip i amb el nostre grup parlamentari. Ara, no hi estem d'acord. Vostè diu la referència no és la Unió Europea pel que fa a la a la distribució entre impost directe, impost indirecte, nosaltres pensem que sí. Adaptat a la realitat en un marc de la negociació d'aquest acord d'associació però la referència per a nosaltres era, és i ha de continuar sent la Unió Europea.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata té la paraula el Sr. David Rios.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, en referència al president suplent del Grup Parlamentari Demòcrata, pensava que no diria mai aquestes paraules, però estem d'acord al 95% de les crítiques que ha proferit el Govern.

No es pensi que a les adulacions estarem al mateix nivell de coincidència, però en quant a les crítiques estem al 95% d'acord.

Abans que res, volia comentar-li... Bé, ja que m'ha corregit i m'ha dit que RTVA no és una parapública, és una societat pública, li voldria recordar que oficialment és una societat parapública participada a l'Administració general i aquest any no té pressupostat uns jocs dels petits estats, sinó que té pressupostat uns jocs on la cobertura dels jocs olímpics d'hivern 2014 a Sochi i la quota de la UER. I això s'emmarca dins d'un projecte de programada actuació i d'inversió i finançament extraordinari, és a més a més del pressupost que reclamen.

Per altra banda, m'he quedat bastant sorprès amb el tema de què clar, nosaltres esmenem l'asfalt, diguéssim, la contractació d'asfalt de 4,6 milions d'euros, l'esmenen per impulsar la construcció de la nova seu de la Justícia. Vostè em diu que ja existeix un programa que és exactament aquest. Jo l'he estat buscant i l'únic que he trobat que és similar és un programa que es diu vials del Prat del Rull dotat amb 2.700.000 euros que el que diu és projectar i executar els vials convinguts entre el Consell General, el Govern i el Comú d'Andorra la Vella per dotar de viabilitat de la parcel·la de la nova seu de la Justícia. Això no treu que nosaltres puguem presentar una esmena i vostès ens la votin, si així ho creuen adient per començar a construir la seu de la Justícia un cop els vials estiguin completament acabats. Per tant, no veig quin és el problema de què nosaltres haguem presentat aquesta esmena.

Sobre el tema del vial de Sant Julià de la fase 1 i 2, voldríem aclarir una mica la nostra postura com a grup parlamentari. A veure, actualment s'estan pagant 7,7 milions d'euros anuals, -7,7 milions d'euros anuals-, pràcticament el que s'han estalviat amb les transferències als comuns que sembla que siguin... bé, que és una quantitat substancial entre interessos i amortització pels túnels dels dos Valires i de Sant Julià de Lòria, per tant, avui en dia estem pagant 7,7 milions d'euros i això ho tenim per 20 anys. Llavors nosaltres el que plantejgem és: realment és necessari avui en dia engegar aquesta obra que ens

carregarà d'una despesa suplementària enorme durant 20 anys més? La nostra pregunta és aquesta i creiem que ara mateix, pel volum de trànsit que té Sant Julià i per les retencions puntuals, creiem que és una obra que pot esperar.

De la mateixa manera que poden esperar moltes de les altres obres que hem esmenat. No hi estem en contra, però sí que es poden planificar d'una manera molt més acurada i aquest és l'aclariment que volia fer en quant a aquesta qüestió.

A nivell del Govern, doncs ministre, jo pensava que avui tindriem l'enigma resolt de quina és aquesta infraestructura turística... bé, ens haurem d'esperar a què Govern decideixi en què vol invertir un milió d'euros, nosaltres creiem que aquesta no és una bona manera de fer, entenem que necessitats el país en té, i hem posat sobre la taula una que vostès ja decidiran o el grup parlamentari ja decidirà si és adequada o no. Nosaltres optem per l'Estació Nacional d'Autobusos, si vostès en tenen alguna millor, seria fantàstic que ens la fessin arribar o com a mínim ens l'haguessin fet arribar negre sobre blanc sobre el pressupost.

Sobre el tema de la previsió del Govern respecte als ingressos per impostos, abans que hem llenci la cavalleria, jo ja he dit que no és un exercici fàcil i, per tant, és complicat determinar en un marc tan novador com el que tenim, determinar a l'euro els ingressos però bé, quan estem fallant de 26 milions d'euros permeti'm que com a mínim li pugui dir, -reconeixent que és difícil l'exercici. També aprofito per dir-li que podria revisar la previsió de recaptació de l'IGI bancari, -que em sembla que aquí també han tingut un altre problema.

Finalment, comentar respecte els fons de l'STA. Miri, nosaltres estem preocupats, bàsicament, perquè quan una família ha d'agafar diners dels seus fills, -i vostè m'ha posat l'exemple de l'hipoteca. Si jo necessito mil euros i he d'agafar els diners dels meus fills, doncs, potser que hem plantegi s'hi realment necessito gastar-me aquells mil euros, potser caldria no gastar-me'ls. En aquesta idea és on tenim la preocupació. Potser el Govern hauria de fer un esforç de retenció abans de comptar amb aquests fons i anar-los agafant perquè aquests fons són limitats i la veritat no sé quin dret té aquest Govern d'agafar aquest fons i no un altre que vingui a posteriori que potser els necessitarà perquè hi haurà una urgència nacional. Però bé, és el seu criteri, nosaltres hem presentat una esmena hem limitat a què el govern pugui utilitzar els fons però fins a un màxim de 10 milions d'euros i ja veurem en comissió com acaba. I finalment, comentar que sembla que dins del pressupost 2014 no es preveu l'entrada en vigor de la Llei de Serveis socials perquè hem vist

que el Departament de Benestar, la partida destinada a famílies s'ha reduït en un milió i mig o potser és que sí que s'ha previst que entri en vigor aquesta llei i, per tant, s'endureixin els criteris per accedir a les ajudes socials, i això ens preocupa profundament.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata té la paraula el conseller Daniel Armengol.

El Sr. Daniel Armengol:

Gràcies Sr. síndic.

Senyors, permeti'm un xic de cinisme.

Els hi he de reconèixer Sr. Rios i Sr. Bartumeu que vaig una mica perdut. Pensava que en el debat de l'any passat, vostè Sr. Bartumeu era president del Grup Socialdemòcrata i al qual vostè Sr. Rios pertanyia però les clares contradiccions que han entrat tant un amb l'altre com els dos conjuntament amb les exposicions expressades aquest any i l'any passat han fet que em perdi.

El Sr. Bartumeu ens parlava de més inversió i de més liquidació de la mateixa. Coincidim. El Sr. Rios, en canvi, coincidint amb la seva companya Sra. Gili, -dos terços del seu grup parlamentari-, doncs, s'han pronunciat diverses vegades en contra de les fases pendents d'execució de Sant Julià avui ho ha tornat a fer. La seva política és molt clara; menys millora en infraestructures, menys millora en comunicacions, menys millora en competitivitat i, per tant, menys facilitats al turisme. El Pla d'infraestructures que vostè es vol carregar el van aprovar a la totalitat del Consell el 2002. La seu de la Justícia, evidentment, és a la partida del Prat del Rull a la que vostè es referia però, com vostè sap, primer s'ha d'urbanitzar per poder-hi construir o sinó no sé com hi arribaran.

Ens diu el Sr. Bartumeu: "estan entorpint des de les tonalitats del taronja la culminació del marc fiscal". Suposo que es referia a l'IRPF. Sr. Bartumeu, sóc plenament conscient de la seva llarga trajectòria i com també de les seves múltiples capacitats, sóc conscient també que això no és recíproc. El que tinc també clar és que a vostè li agraden les estructures molt piramidals i aquest no és el tarannà ni del nostre grup ni del Govern al que donem suport.

Sr. Rios això també va per vostè.

Nosaltres dins de la nostra diversitat que sí que ens caracteritza parlem, discutim, critiquem però sempre, sempre senyors, assolim un consens que em sembla

que no es pot rebatre ni posar en dubte en el que portem de legislatura. Per molt que vostès si esmercin el nostre grup és sòlid i les conselleres i consellers exerceixen els seus deures i obligacions amb consciència, consciència pròpia d'entrada i col·lectiva de sortida. Ja que vostè hi ha fet referència Sr. Bartumeu, vostès amb una majoria relativa en l'última legislatura entraven els pressupostos per la porta del mig i, ens demana ara a nosaltres d'arribar a consensos abans de presentar-lo? Vostè ho sap, l'economia també té gran part de psicologia i aquí és on vostès sí poden ajudar més sortint de la postura política del no perpètua i passant a ser més positius. Si més no més realistes. En quant als errors dels pressupost, el Sr. Cinca, potser no els hi pot dir però jo sí.

Sr. Bartumeu, quan el seu ministre de Finances i actual secretari general del partit del Sr. Rios va entrar fa tres anys l'últim pressupost estava desquadrat. On era el rigor a l'època? El Sr. Rios critica el pressupost de l'ADI i només té tres fulls, doncs, amb aquest últim pressupost al qual es referia no hi era el pressupost de l'ADI.

Sr. Cinca, vostè en parlava de la gestió del deute i de la seva diversificació recordant que el 2014 més del 50% del deute públic ja no estarà en mans dels bancs, bona gestió sí senyor!

Bona gestió que no obstant haurem d'anar controlant perquè s'hauria de veure traduïda amb més crèdit a l'economia productiva. Els bancs que ara tenen menys assignats menys recursos a Govern haurien d'obrir l'aixeta al crèdit privat. Potser que els hi comencem a recordar, de tant en tant, que la banca gestiona també els fons de les parapúbliques i de la CASS i això ha de pressuposar alguna contrapartida a l'economia productiva d'aquest país.

Celebrem que també impulsí la reforma ara ja anunciada de l'IGI bancari, en la qual, -ho hem de reconèixer-, cap de nosaltres vam afinar en les previsions. Ho deia el cap de Govern, dilluns, en roda de premsa: "és una qüestió de dignitat i d'equitat per tots els sectors econòmics".

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part de Govern, desitja intervenir el Sr. ministre...

Sr. Jordi Cinca teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Efectivament, Sr. Bartumeu, la meua intervenció, -ja ho he dit-, estava estructurada per defensar el pressupost, de fet és la mateixa línia que vam seguir l'any passat i m'ha semblat que era la més convenient davant de dos esmenes a la totalitat, doncs, que el Govern defenses el seu pressupost davant de les dues esmenes.

En tot cas, -ja l'he he dit- gustosament ara intentaré donar resposta a diverses de les manifestacions i argumentacions que vostè ha anat fent per defensar la seva esmena i que ara ha reiterat en la seva segona intervenció. I començo amb dues reflexions generals que serveixen tant per la seva intervenció com per la del Sr. Rios, perquè tots dos s'hi han referit. Una molt ràpida. Efectivament, els números donen per molt i al final si els compares pressupost contra pressupost, pressupost contra liquidació, als números els hi pots fer dir moltes coses però en tot cas les liquidacions són les que són i, efectivament, el pressupost del 2014 intenta en la mesura que es pot, doncs, recollir l'experiència de la liquidació del 2012, veure l'evolució de la liquidació del 2013 i pressupostar a partir d'aquestes liquidacions no només amb la voluntat de replicar o no els pressupostos del 2013, el que passa que a l'hora de presentar el pressupost el normal és presentar pressupost contra pressupost, és una pràctica normal a l'hora de presentar, insisteixo, qualsevol pressupost o qualsevol estats financers, però en tot cas, no vull entrar en el joc aquest de comparar contra liquidació, les liquidacions estan perfectament publicades i es poden valorar.

Sí que tots dos han fet referència i cert èmfasi al dèficit del 2012 per posar-lo en contradicció en aquesta manifestació a la qual em reitero, de què els pressupostos del 2012, 2013 i ara 2014 han anat recollint progressives baixades del dèficit, i per sustentar que això no era així, vostès es referien al dèficit estricte dels 86 milions d'euros que jo personalment vaig presentar públicament i, per tant, sóc perfectament coneixedor però permeti'm també que cadascú assumeixi el que li toca assumir. I vaig explicar per activa i per passiva, avui aquí tenim nombrosos representants de la premsa i segurament ho podran recordar i fins i tot, doncs, ho vam donar i està penjat a la web del Govern aquest gràfic on s'explicava una qüestió que és essencial que és veure on està l'origen de la despesa que ens ha portat a aquest dèficit. I el dèficit del 2012 com tots saben, -perquè ho he explicat per activa i per passiva-, és fruit del pagament d'una sola vegada de les obres del túnel dels Dos Valires, i de la variant Fases 3 i 4 de Sant Julià, per ser estrictes també, pel que fa al túnel dels Dos Valires el que seria la segona part de les obres. La primera part es va pagar amb el format més

tradicional contra certificacions, i la segona part el Govern de l'època va decidir finançar-ho amb un mètode que es diu "mètode alemany" que al final el que fa és que pagues quan t'entreguen l'obra. Per tant, l'obra es va executant durant els anys... que sigui, en aquest cas van ser al 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 i 2012, i a mesura que es van executant les obres no es paguen, i el del final, les paguen totes. Qui era el del final? Doncs, aquest Govern de l'any 2012. I al pagar totes aquestes obres pendents executades, doncs, el dèficit del 2012, -i està explicat ja en la presentació del Pressupost del 2012-, doncs, va assumir tota una despesa executada durant els anys 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 i també 2012.

Per això em vaig permetre fer un exercici que és explicar què hauria passat si aquestes obres s'haguessin pagat de la forma tradicional, s'haguessin anat liquidant a mesura que s'executessin i, doncs el que hauria passat -i el Sr. Rios ens ha il·lustrat de com havia evolucionat el deute al llarg de tots aquests anys- doncs, hauria passat el següent: efectivament el dèficit de l'any 2008 en lloc de ser de 99 milions hauria estat de 105; el dèficit de l'any 2009, en lloc de 116 hauria estat de 140; el dèficit del 2010, en lloc de 152 hauria estat de 71; el dèficit del 2011, en lloc de 50 hauria estat de 86 i, què hauria passat a l'any 2012? Doncs, el que hauria passat és que tot i fer front a la part d'obra executada durant el 2012, el dèficit hauria estat de 4 milions. Això és el que hauria passat... Això és el que hauria passat! Això és perfectament demostrable i li puc aportar tots els papers i comprovants que vostè desitgi, Sr. Rios... Això és el que hauria passat.

Dit això, la decisió que va prendre amb tota consciència el govern del moment, el govern d'ara, el que fa és respectar-la i executar-la i, per tant, doncs vam pagar com no pot ser d'una altra manera el que tocava a l'any 2012 i no només vam fer això sinó que a més a més, i forma part d'aquesta reestructuració del deute, el que vam fer -i penso que encertadament- és negociar un préstec a llarg termini per anar fent front als 114 milions d'euros als quals vam tenir de, insisteixo, pagar durant l'exercici 2012 i que van produir aquest dèficit al que ens hem referit repetides vegades. Un préstec a vint anys, 114 milions, que tenen una altra virtut, també bastant novadora amb les finances públiques d'Andorra i és que ja introdueix el concepte d'anar amortitzant deute, és a dir, ens sortim de la dinàmica de negociar un deute a venciment per renovar-lo a venciment altre cop i, el que fem és el negociem a llarg termini amb el compromís, amb la voluntat d'anar-lo amortitzant, de manera que quan arribarem a venciment, ja no tindrem deute. Això és el que s'ha fet i penso que s'ha fet encertadament.

Però, insisteixo, si aquestes obres s'haguessin pagat com totes les anteriors, a execució... a contracertificació per execució, el dèficit del 2012 hauria estat de 4.302.000 euros.

Em centro ja en aspectes puntuals que vostè, Sr. Bartumeu, ha anat desgranant en les seves intervencions.

Permeti'm que comenci per una qüestió que també la tractaré des de l'anecdota. Vostè ha utilitzat aquesta paraula per il·lustrar diversos errors d'una banda, o qüestions que li semblaven doncs... significatives de com havia estat fet el Pressupost, insinuant per tant que havia estat fet amb poc rigor, doncs, perquè hi havia partides que vostè no entenia.

Ja li admeto, segurament deu ser així, el que passa que vostè convindrà amb mi i especialment vostè perquè ha estat ministre de Finances -en aquell moment, conseller es deia-, i a més a més, ha estat cap de Govern, que si tot el que li han de retreure des de la vessant numèrica a un pressupost és anecdota doncs, el pressupost vol dir que està força bé... que està força bé.

I sense que tinguem de jugar al gat i la rata, el repto a buscar les mateixes anècdotes en els seus pressupostos i ja li puc assegurar que també les trobarà, i no en tingui cap dubte igual que en els pressupostos anteriors i possiblement igual que passarà en els pressupostos posteriors perquè, elaborar el pressupost i més amb els mitjans que tenim, no és pas fàcil.

Però, per això, en la meua intervenció el que he fet és centrar-me en les grans xifres del pressupost, les que demostren què ha passat amb el capítol 1? I el capítol 1 ha baixat; què ha passat amb el capítol 2? I el capítol 2 ha baixat; què ha passat amb les despeses financeres? I no és només mèrit del Govern, ja ho he dit, els mercats hi són per molt, de moment han baixat però, atenció! Hi ha un risc; què ha passat amb el capítol d'inversions? Han pujat. Això és la realitat... Això és la realitat i, la resta, és anecdota.

Els ingressos? Efectivament, aquesta és una diferència substancial. Hi ha errors però, Sr. Bartumeu, jo al qui li he de ser agraït, fruit també de la seva experiència, ha reconegut que no és fàcil la gestió d'aquests ingressos, no és fàcil la gestió d'aquests ingressos i la previsió en un moment tan incipient i, per tant, li agraeixo aquesta comprensió tot i que també agafó el compromís i el repte d'anar ajustant les previsions quant als ingressos.

Ens feia una referència a Keynes i ens deia que possiblement aquest Govern el que està fent és que passi la tempesta. No és veritat. Entenem que no és veritat, el Sr. Armengol ho ha dit també. El que està

fent aquest Govern són dues coses: gestionar la tempesta -que no és fàcil-, i ho he dit a la meua intervenció que l'estem gestionant absolutament de manera diferent a com ho fan la immensa majoria dels països d'Europa, amb uns ajustos molt més suaus que el que fan tots els països d'Europa, inclús els que van bé... amb uns ajustos molt més suaus i, al mateix temps ens estem preparant per estar el més endavant possible en la línia de sortida per quan les coses comencin a millorar i que no ens agafi en una situació de no haver fet els canvis estructurals necessaris per agafar-nos al tren del creixement quan aquest es comenci a donar. Perquè el que està clar és que amb l'estructura legislativa i amb l'estructura econòmica que teníem ara fa tres o quatre anys no hauríem pogut agafar el tren del creixement quan aquest es comenci a accelerar.

Això és el que estem fent, per tant, no estem mirant com passa la tempesta i esperant que vinguin temps millors... Estem fent això.

El tema de com s'han de distribuir indirectes-directes. Ja li he dit en la meua intervenció... Aquí no hi estem d'acord! Hem de tenir una estructura sòlida d'impostos directes? El Govern pensa que sí, i no només ho pensa sinó que ha legislat en aquest sentit i ha fet propostes concretes i moltes d'elles estan a tràmit parlamentari en aquest sentit. Però sí que hem dit també sempre que no ens podem permetre la mateixa estructura que tindria la immensa majoria dels països de la Unió Europea.

És més, no és que no ens la puguem permetre, és que no ens convé i, a més a més, no seria concorde amb la realitat del nostre país. El nostre país és un país que té 8 milions de visitants i això té una incidència cabdal en els nostres ingressos. No encabir això en la distribució dels ingressos seria un greu error perquè els nostres ingressos poden tenir un clar decantament cap els impostos indirectes fruit del consum de tots aquests turistes que ens visiten. I això ho hem d'aprofitar, és un avantatge que tenim per la nostra estructura econòmica i portant-se a una repartició dels ingressos de l'Estat entre impostos directes i indirectes que no tingui en compte aquesta realitat, doncs em semblaria un gravíssim error.

També en la seva intervenció, Sr. Bartumeu, ha fet una referència lleugera -tampoc hi vull entrar més però sí perquè quedin les coses ben assentades-, "*Més valdria que el Govern es centrés en vigilar el frau i aquestes llistes que van sortint publicades en el BOPA regularment...*" Escolti! Les mateixes llistes que fa anys. De moment encara no han sortit llistes al BOPA en relació als impostos nous... Això no és fruit dels impostos nous. Estem implementant sistemes d'inspecció i estic segur que aconseguirem un nivell d'acompliment importantíssim. Ja he dit

que estava satisfet, tot millorable evidentment de com s'està gestionant l'IGI. Crec que hi ha un nivell d'acompliment amb l'IGI, superior, ho dic clarament, el que en el seu moment hi havia de l'ISI, i que hi ha una conscienciació generalitzada molt important. Però totes aquestes llistes que surten al BOPA fan referència a la taxa de societats, a la taxa de comerç, a la taxa de vehicles, impostos històrics que el que necessiten, i per això ho estem impulsant des del Ministeri d'Economia, s'està fent i des del Ministeri d'Interior, el que necessiten és refer tot el que són aquests registres. I mentre no es pugui fer això, serà molt difícil que no facturem a societats que ja en realitat no tenen cap mena d'activitat, que no facturem la taxa de vehicles a vehicles que ja ni existeixen perquè cal actualitzar els registres. És una realitat posada al damunt de la taula per aquest Govern i que aquest Govern solucionarà.

Eventuals.

El tema del CD, li agraeixo que hagi posat èmfasi en dir que hem intentat ser complidors de la seva demanda i fer-ho amb celeritat. Sincerament, no crec que no entenguéssim la demanda, en tot cas ja li vaig dir ahir per telèfon, si li convé més informació, qualsevol acotament de la informació doncs estava a la seva disposició. Però, hem de tenir en compte què se'ns està demanant? Se'ns està demanant els eventuals contractats l'any 2012, 2013. La pròpia figura de l'eventual, en una gran proporció és una persona a la que cada any li renovem el contracte. Per tant, donant estrictament compliment al que vostè ens va demanar, tota aquella gent que té a les llistes, és gent a la que potser sí que ja treballava els anys anteriors, però a l'any 2012 ha tingut una renovació del contracte i a l'any 2013 ha tornat a tenir una renovació del contracte, perquè és intrínsec en la pròpia figura d'aquests eventuals. Però en tot cas, li reitero estem a la seva disposició per poder clarificar o ajustar en aquesta informació.

Última qüestió, en aquest cas també esmentada pel Sr. Rios, i això ja em permet enllaçar amb la meua rèplica en la seva intervenció.

El famós tema ja del milió d'euros a turisme. És veritat, vostè en les seves esmenes utilitza aquest mot, de què això és una burla al Consell General, al Parlament. Tingui per ben segur que no ho és, no no, Sr. Bartumeu ho estic dient! No ho és! I entenem que si bé no es concreta amb quina inversió es vol fer, el que ja deixa clar és, el pressupost, és per a què es pot destinar aquest milió d'euros? I aquest milió d'euros només es pot destinar per a una infraestructura que incrementi, que sigui atractiva, que sigui reclam per al nostre turisme. Prendre aquesta decisió, ja està presa. Volem fer aquesta infraestructura i creiem que hi podem destinar fins a

un milió d'euros vista la situació pressupostària que tenim. El que hem d'acabar de decidir és, entre les diferents opcions que hi ha quina és la més indicada. I això és el que està fent el Ministeri de Turisme. I durant aquest primer trimestre del 2014 és el que acabarà de fer. I quan hagi acabat aquesta anàlisi entre les diferents opcions que està barallant en aquest moment doncs, la farem pública i la presentarem. Però el pressupost ja té ben emmarcat amb què és pot gastar aquests diners. I només se'ls pot gastar amb això. No se'ls pot gastar amb qualsevol altra cosa. Per tant, ja li admeto, també es podria haver fet a través d'un crèdit extraordinari, però en tot cas, no hi ha la voluntat de tenir un calaix de sastre on hi ha un milió d'euros que es gasta amb qualsevol cosa. S'ha de gastar per fer una inversió, en el sentit que acabo d'explicar.

El Sr. Rios ens fa doncs, ens comença la seva intervenció parlant-nos de què aquest és un pressupost que només mira l'avui i que no mira en el futur. Serveixi també part de l'explicació que li donava al Sr. Bartumeu en relació a Keynes. Aquest és un pressupost que el que fa és preparar el futur, preparar el futur.

Ens ha fet una dissertació important, ja l'he contestat mínimament en la meua primera intervenció en relació al que s'ha de fer o deixar de fer amb els fons d'Andorra Telecom. Ja li he dit, no ens estem gastant els estalvis de ningú, estem utilitzant els diners de l'Estat, i l'Estat els gestiona el Govern, que en cada moment li toca fer-ho. Per tant, no estem utilitzant els diners que haurien d'utilitzar futurs governs. Estem gestionant de la millor manera possible, i de la millor manera que creiem els recursos que té l'Estat. En tot cas, tingui la seguretat que fent-ho d'aquesta manera li estalviem a l'Estat d'entrada, endeutar-se més, una; dos, despeses financeres; i tres, tenir diners ociosos a una societat que no els necessita.

El Govern ha explicat en diverses ocasions el límit d'utilitzar aquests recursos quin és? Doncs el límit és aquell que garanteixi les inversions de renovació d'una societat, d'una empresa parapública en aquest cas, que té un alt contingut tecnològic, i per tant, la necessitat d'invertir de manera important cada any. Però és que precisament, si una societat s'ha distingit en aquest país per tenir aquesta capacitat d'invertir, i ho ha fet durant aquests darrers deu anys és Andorra Telecom. I fent-ho, ha anat generant aquests recursos, aquests fons propis tan increïbles, tan importants, a través de les seves reserves. Per tant, entenem que estem utilitzant correctament els diners. El que passa és que en la seva segona intervenció ja m'ha acabat de desorientar perquè pretenent que utilitzàvem els diners que potser

hauria d'utilitzar un govern futur, ens ha acabat dient que potser el que hauríem de fer és no gastar i d'aquesta manera no hauríem d'utilitzar aquests diners. Amb què quedem? Si no gastem difícilment podrem fer tot allò que vostè sempre ens reclama. El que hem de fer és intentar no endeutar-nos perquè el que seria un perill pel Govern d'Andorra i pel país és arribar a nivells d'endeutament superiors o molt superiors als que té avui en dia. I ja no només parlo del Govern sinó el que hem d'evitar és que Andorra arribi a nivells d'endeutament global, comuns més Govern, institucions públiques en general, molt més enllà dels que té avui en dia.

Obres faraòniques.

Vostè ens diu d'una banda: escolti'n vostès encara estan invertint en un pla viari que està obsolet, que l'haurien de renovar i tornen a la política de les obres faraòniques. Miri en aquest pressupost no hi ha cap obra faraònica. No hi és, no hi és, busqui-la per on vulgui, no hi és! No hi és tampoc, li he de reconèixer la carretera de la solana del Pas de la Casa, que l'altre dia ens proposava. Que sí seria una obra faraònica, però no hi és tampoc, no la busqui, no hi és.

En tot cas, el que fa amb totes les obres del pla viari, aquest pressupost és millorar, mantenir la xarxa viària que ja tenim avui. Precisament per no tenir d'incórrer, amb tenir d'ampliar una xarxa viària que efectivament s'ha desenvolupat molt durant els darrers 15-20 anys, i que entenem que és suficient, és suficient.

Tema de Sant Julià.

Que ja intentant-hi posar-hi imaginació entenc que és per on va.

Miri el tema de Sant Julià és molt senzill. No fa gaire ja hem llençat el concurs per l'elaboració dels estudis en relació a aquesta fase 1 i 2. El Projecte del pressupost que estem debatent preveu també poder definir el finançament per si s'acaba fent aquesta obra, i el que ens hem donat tots, i jo ho he explicat en diverses ocasions, és el temps suficient per avaluar la necessitat o no d'aquesta obra. Però el que no pot passar és que si arribem a la conclusió que la necessitem, no estiguem preparats per tirar-la endavant tant en quant al finançament com a tenir els projectes preparats.

I miri, tant de bo, tant de bo arribi el moment en què calgui fer-la. I tant de bo tinguem molts caps de setmana com aquest darrer amb cues bestials, bàsicament provocades al poble de Sant Julià, tant de bo. Perquè si és així voldrà dir que hem de tirar endavant aquesta infraestructura. Deixi'ns que ho avaluem, deixi'ns fer les inversions mínimes necessàries per tenir això clar i després acabarem de

prendre la decisió. El que sí que fa el Projecte de pressupost és que si arribem a la conclusió que aquesta obra s'ha de fer, tenir previst un sistema de finançament que no ens acabi escanyant i ni ens eviti fer altres inversions mentre es va fent aquesta obra de Sant Julià.

ADI. N'ha parlat moltíssim.

Primer, deixi'm que li digui una cosa. Ens trobarà en qualsevol debat on vostè vulgui parlar de millores que se li poden fer a l'ADI perquè sigui més eficient amb el seu comerç, perquè puguem ser més resolutius en tot allò que se li encomani. Ens hi trobarà, i rebrem gustosos suggeriments. Però el que tampoc podem fer és ser reduccionistes en quant a l'ADI. L'ADI fa moltes més coses que no només ser un punt on poder informar i acompanyar els inversors que es vulguin interessar pel nostre país. Fa moltes més coses. De fet, i ho ha explicat en diverses ocasions el propi Ministre d'Economia i el Ministre de Relacions Exteriors, per primera vegada també, s'han fet expedicions fora d'Andorra en les quals diversos empresaris, la pròpia Cambra de Comerç s'han desplaçat fora d'Andorra per donar a conèixer aquesta realitat, aquesta nova situació a partir de l'obertura. Qui ha coordinat tot això? L'ADI. Tenim els clústers que es llancen des d'ACTUA. Qui coordina tot això? L'ADI.

S'estan fent diverses accions com la que vostès ja saben del tema de les fotos i Google. Qui coordina tot això? L'ADI! És a dir, fa moltes més coses, no siguem reduccionistes. Millorable! De ben segur, de ben segur, però en tot cas no podem ser reduccionistes.

I miri, no sé si el tinc aquí, em sembla que me l'he deixat, el pujaré perquè no hi hagi cap dubte. Ja va dos vegades. La setmana passada amb la intervenció amb la pregunta que li va fer al Ministre d'Economia i avui també, ens ha ensenyat el pressupost de l'ADI. Tinc allà, li ensenyaré quan torni a pujar, me l'he deixat, el del 2011. I deixo per la seva imaginació que em digui de quantes pàgines era.

Què vull dir amb això? Miri, si alguna cosa caracteritza aquest Govern, és que sap perfectament acceptar quan s'equivoca. I ho diu, i el propi discurs que acabo de fer de defensa del nostre pressupost ha sigut clar, contundent en reconèixer errors en les previsions dels ingressos. No em sap greu. Em hem equivocat, ens hem equivocat! I el que hem de fer és posar el remei immediatament després de l'error.

Però el que no pot ser és que ens dediquem a anar explicant tot allò que l'altre fa malament i no saber reconèixer que un mateix també ho va fer igual de malament. I si vostè en lloc de dir-me això em digués, miri, aquest pressupost de l'ADI em sembla

que hauria d'estar més desenvolupat, igual que ja ho pensava el 2011, doncs, jo li diria, té tota la raó, no tingui cap cura que el del 2015 estarà més desenvolupat.

I finalment, Justícia. També ens ha parlat molt de Justícia. Tinc l'absoluta certesa, tinc l'absoluta certesa que el ministre Espot, de tot el Govern, passarà, sens dubte, amb lletres d'or al futur d'aquest país per haver afrontat una reforma que fa molts anys que queda bé, que fa molts anys que queda bé de reclamar, però que ningú impulsa. El ministre Espot tirarà endavant i, per tant, aquest Govern, la reforma de la Justícia. El ministre Espot és el que facilitarà que hi hagi una renovació profunda de la informàtica de la Justícia. De fet ja s'estan fent els passos en aquest sentit i estan pressupostats també en aquest sentit. I per tant, no tingui cap cura que la necessitat d'anar reformant la Justícia la tenim tots presents, però tampoc tingui cap cura que aquest Govern ho farà, i ho farà en els terminis més breus possibles.

I finalment les obres. Ja li ha dit el Sr. Armengol. És obvi. Vostè potser no coneix aquest conveni, això és fruit d'un conveni entre el Comú d'Andorra la Vella, el Govern d'Andorra. I per tant, està previst on ha d'anar el Palau de la Justícia, però també està calendaritzat, que primer s'ha de fer la urbanització dels espais i els vials. Ja el pressupost del 2014 preveu fer aquesta primera fase per després poder fer la següent.

Ja per acabar, algunes referències a la intervenció del Sr. Armengol. En tot cas, també, estiguin ben tranquils. Des de l'oposició aquest Govern accepta, entén, que la feina del parlamentari, amb independència que doni suport al Govern, és fer-li notar allò que creu que li ha de fer notar, participar que la gestió sigui cada cop millor. I per tant, no tinc cap mena de problema per tenir, doncs, alguns tocs d'atenció per part, en aquest cas del Sr. Armengol, entenc parlant en nom del grup parlamentari.

Ell ens ha fet referència, o m'ha fet referència especialment amb dues o tres qüestions que intento matisar. Mandat ja no només d'aquesta Cambra a través del debat d'orientació política. És que la pròpia llei del 2008 ho diu. cal fer, és veritat, una llei que reguli els fons de pensió de la CASS. Insisteixo, ja ho deia la Llei del 2008. Hi ha el compromís per part d'aquest ministre i del Govern de presentar un projecte de llei. Està molt elaborat, està en la seva fase final. Jo crec que les properes setmanes estarem en disposició de presentar-lo.

També els hi dic, entenc perfectament la inquietud que l'any 2008 podia haver-hi i el fet que es posés a la llei, però també els hi he de dir que la Caixa

Andorrana de Seguretat Social, pel que fa a la gestió dels fons, aquests darrers 5/6 anys, ha millorat moltíssim, i s'ha dotat de mecanismes interns que al final són els que acabarem grosso modo replicant en el projecte de llei. Els hi donarà més consistència, però al final jo crec que el que ha de quedar i el que ha de tenir tranquil·litat la ciutadania, és que els darrers anys, insisteixo, no és només un Govern, els darrers anys s'han fet millores molt importants pel que fa a fixar paràmetres de gestió del fons de la vellesa, per tant, en aquest sentit esteu tranquils. En tot cas, complirem amb el mandat de presentar el Projecte de llei.

Préstecs preferents. No hi entro massa, tenim una compareixença d'aquí uns dies. Segur que hi podrem entrar amb més profunditat. Però en tot cas, hi estem d'acord. Fan falta, són necessaris, el mercat del crèdit està molt tancat; per tant, cal que el Govern generi mecanismes per ajudar a les empreses. Però també és veritat, hem de millorar quant a la gestió d'aquests préstecs. Li he de dir en qualsevol cas que són substancials les millores que introdueix el decret del 2013, i en tot cas, també el Govern va prendre ja fa temps mesures perquè s'anés acotant més bé la gestió d'aquests préstecs. En tot cas en parlarem el dia 17.

Transparència en la intervenció. Totalment d'acord, totalment d'acord, però també que quedi clar. La Llei general de les finances públiques de l'any 96, de l'any 96, ja diu que la intervenció ha de fer una sèrie d'accions per controlar i intervenir en el que són les societats públiques, les parapúbliques i demés, i estableix els mecanismes en què s'ha de fer això. Ha sigut l'any 2012, que per primera vegada, el Govern ha fet el que és un programa de control pressupostari de les entitats parapúbliques a partir del que diu la Llei de l'any 96. La primera vegada, la primera vegada l'any 2012, la segona vegada l'any 2013, i ja estem preparant el decret pel primer trimestre del 2014. Per tant, estigui tranquil en aquest sentit, estem avançant en aquesta línia. Però en tot cas estem totalment d'acord que cal incidir tal com es pugui en la transparència.

I parlant de la transparència vostè s'ha referit a la Llei de la contractació pública. Possiblement seria una Llei que també caldria actualitzar, però també entendre que tenim moltíssim reformes obertes i que hem d'anar una darrera l'altra. Caldria reformar la Llei de les finances públiques i caldria reformar la Llei de la contractació pública. Quan haguem acabat tot el que tenim a tràmit, doncs, possiblement ens hi podrem posar.

Dues últimes reflexions. Ha fet una referència al personal eventual, article 24 del Projecte de llei. És cert. Això ja va ser fruit de debat l'any passat, i ja ho

vaig dir l'any passat, i per això hem actuat en conseqüència del que vaig dir l'any passat, i hem suprimit aquesta limitació que posava el Projecte de llei. No és possible, era una bona declaració d'intencions, però no és possible. Avui en dia l'estructura del personal de l'Administració no ens permet aquesta reducció del 50% dels eventuais sense desatendre moltíssims serveis. Perquè hem d'avançar en una línia concreta: o mantenim l'estructura d'eventuals, o obrim la contractació de personal fix. Però no fer cap de les dues coses deixaria l'Administració sense poder donar part dels seus serveis. Per això hem, de moment, tret aquesta limitació perquè si no és un brindis al sol que no ens aporta res. Però en tot cas, té raó, s'ha de fer una reflexió sobre el sistema de contractació de l'Administració.

IGI. Estem acabant, efectivament, de preparar la reforma. Aquesta reforma també inclourà el tema dels bancs. Només per completar el que vostè ha dit i el que s'ha referit del que va dir el cap de Govern, efectivament, és de justícia que sigui així, pel que fa al tema dels bancs, però també vam afegir, hem de procurar que fent-ho no acabem gravant més a l'usuari. I aquí està la dificultat del tema. L'IGI és un impost indirecte que està basat en què la gent, les empreses suporten l'impost i el repercuteixen. Si senzillament fem això per recaptar més, el que acabarem és traslladant aquesta càrrega a l'usuari en un moment en què tot ja està prou complicat. Aquesta és la dificultat, i per això estem mirant de veure com s'ha de fer.

I finalment a llençat una idea, una iniciativa, de la qual, òbviament, fruit d'aquesta col·laboració que abans els hi explicava entre el grup parlamentari i el Govern, en sóc conscient, i només també perquè quedi clar, i perquè es vegi aquesta bona sintonia, el Govern aplaudeix i evidentment estarà donant suport en l'elaboració d'aquesta llei que reguli la sostenibilitat financera i pressupostària. Em sembla que és una bona iniciativa i que està perfectament alineada amb tot el que els hi he dit fins ara en relació a la necessitat que aquest país no s'endeuti més.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Els grups parlamentaris desitgem intervenir...

Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí gràcies.

Tinc sis qüestions a respondre al ministre.

En primer lloc, la primera liquidació 2012 de liquidació 2013. El ministre ens diu: "no això és pràctica normal". Bé, jo no li he dit que no fos normal. A més em diu: "que no és un joc". Jo no li he dit que vostè fes un joc en comparar liquidació contra liquidació però tampoc admetria, -no m'ho ha dit-, però tampoc admetria que digui que jo faig un joc de comparar com em sembla que també és pràctica normal i correcta comparar el pressupost amb la liquidació, i vostè vol comparar el pressupost amb el pressupost.

Bé doncs, el resultat evident és el que jo he dit i que vostè no m'ha pas desmentit, vostè ha ensenyat un quadre, jo li ensenyo el diari que tenia al dossier de les seves declaracions.

A veure, què va passar amb el dèficit 2012? I què li he dit? Jo en cap moment en la meua intervenció que està ja registrada aquí he dit que no em semblés bé, que em semblés incorrecte aquests pagaments i que s'hagués arribat als 86,9 milions d'euros. Jo ja el segueixo i el lleigeixo, i per tant ja sabia els seus càlculs que arribaven a aquests 4 milions que ens recordava ara. Jo el que li he dit i em sembla que quedava prou clar, i en tot cas si no ha quedat prou clar ara li reitero, és que el pressupost 2012 ja el va fer vostè i allí hi va fer una previsió i es va desviar.

Miri, tots ens hem desviat fent pressupostos però hi havia aquesta desviació del 42,7% que vostè no m'ha pas negat. Per tant, ja ho sabem el mètode alemany, ja ho sabem que s'havia de pagar aquesta obra i ens en vam ocupar de què es comencés a pagar aquesta obra. Per tant, de tot això no li he dit res jo. L'únic és que la nostra comparació és correcta i els números a mi em sembla que no són discutibles.

En tercer lloc l'anecdota.

Bé clar, es tractava de fer el següent exercici que era de demostrar que hi ha coses que no és fan des del rigor quan s'està predicant i comunicant de què aquest és el millor Govern de la història d'Andorra. Bé, segur que no serà el millor perquè hem de tenir esperança que n'hi haurà de millors, tampoc probablement, - i jo no ho he dit mai-, sigui el pitjor que hem tingut. Però el pressupost aquest hi ha pífies importants. Si algú s'ha pres la molèstia de complir amb la seva obligació de parlamentari i analitzar-lo, doncs, les haurà hagut de veure. Bé, nosaltres n'hem llistat unes quantes i li hem dit.

Diu que em posarà un repte, miri no cal. L'exercici de veure que nosaltres fèiem pífies com aquestes i alguna de pitjor jo ja me l'he fet tot sol i per tant ja ho sé, es pot estalviar de posar-hi algú del ministeri que tindrà prou feina a buscar-les. Jo ja les tinc, i per tant, ja ho sabem això com va de fer els pressupostos.

Però clar, s'hauria d'anar polint una mica tot això. El que passa, per això li deia que alguns ens prenem la molèstia, el que passa és que ja que parlem d'això, nosaltres que fèiem aquestes pífies, després arribàvem aquí i el que passava és els de la "travaneta" ja no es prenen la molèstia en estudiar-los aquests pressupostos. Els rebutjaven, era allò que diuen, i sentia fa un moment, era el no sistemàtic.

Quart apartat Sr. ministre.

Les llistes dels impostos nous. A veure la comunicació del Govern oficial o la extra oficial no desmentida, ha anat fent un degoteig en els darrers mesos, avisant d'incompliments en el dipòsit de comptabilitats i en els terminis de declaracions d'IGI's i IAE's. Això no m'ho he inventat jo. Per tant, ja ho sabem que encara no s'ha tancat l'aplicació dels impostos nous. Ens acaba de fer un anunci, que jo no havia sentit ni llegit enlloc que el nivell d'acompliment és molt bo. Doncs, ens n'hem de felicitar tots plegats, quan ens presenti els comentaris que calgui sobre el què s'ha fet de les liquidacions del 2013, doncs ja en tornarem a parlar.

Finalment els eventuais i el milió d'euros.

Els eventuais, a veure. Ja sabem què son els eventuais, i a més sabem que els necessitem. Finalment hem aconseguit que ara aquesta última intervenció vostè ens digui el que nosaltres anàvem a buscar en la demanda d'informació. És que s'ha de dir que l'Estat no pot funcionar si es volen aplicar aquestes teories ultra lliberals de què aquí els eventuais els hem d'anar despatxant a carrera feta. Estem d'acord, estem d'acord, ja sabem el que és un eventual, però si els hem d'anar empenyent cap a la porta doncs hi haurà serveis que no podran funcionar. I per tant, nosaltres el que volíem saber, i ja li re formularé pel procediment escaient, la demanda d'informació, el que volíem saber és, -el que ja sabem-, que segur que hi han hagut incorporacions al 2012 i al 2013, i que per tant això estava en contradicció amb el que vostè ens acaba de recordar, que ho ha retirat del pressupost, no!

I parlant de la celeritat que he parlat abans, clar jo crec que potser si no s'hi hagués posat tanta celeritat a contestar-nos potser s'hauria pogut destriar una mica més, però clar, ahir analitzant això, vam veure que la celeritat encara era més gran perquè 24 hores abans que vostè em telefonés, el secretari d'Estat ja havia tancat el document, el document que vostès em van enviar ahir. Doncs bé, ja els hi demanarem el que necessitem.

I allò del milió d'euros, bé, aquí farem una discussió que podria durar fins molt tard. Jo el que dic, i m'hi mantinc és que és una violència el dret pressupostari andorrà de posar una partida d'un milió d'euros

sense aclarir a què estarà destinada. És això el que vull dir.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. David Rios.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, en resposta a la intervenció del ministre, bé ha fet una llarga exposició dient que s'està preparant el futur. Aquest pressupost prepara el futur.

Bé nosaltres hem estat mirant els sis llibres i ens hem passat bona estona, i de futur no en veiem cap, és a dir veiem un pressupost de l'any 2014, i més enllà del 2014, és que no sabem veure res més. Ho sentim molt, no compartim la seva opinió, podríem estar discutint i ho entenc així, però no sabem veure on està el futur en aquest pressupost.

Vostè ens ha dit clarament que aquest pressupost no conté obres faraòniques. Bé jo quan es posa sobre la taula acabar el vial de Sant Julià, la fase 1 i 2, jo entenc que és una obra faraònica i sinó una obra que supera els 20 milions d'euros, jo crec que és una obra faraònica, per tant no digui que no s'està posant sobre la taula obres faraòniques.

Una altra qüestió, és el que vostè ha dit, que volen estar preparats. Això és una altra cosa, però el que no pot dir és que no hi ha obres faraòniques previstes en aquest pressupost.

Per altra banda, l'he de felicitar perquè vostè és molt bo en oratòria i la veritat és que ens acabem creiem moltes de les coses que vostè defensa perquè és que és realment bo!

Vostè m'està dient que està millorant la xarxa viària i que per tant totes aquestes obres serveixen per millorar la xarxa viària. Bé, jo també ho entenc així, no és que millora, és que brilla la xarxa viària amb aquesta inversió. De 51 milions, invertir 32,6 milions d'euros, un 64% en xarxa viària, perdoni, però nosaltres ho posem en dubte. Pensem que és una cosa que s'ha de planificar amb un nou projecte de pla viari i és la nostra opinió.

Sobre el tema de l'ADI.

Bé jo ja ho sé que a l'ADI hi deuen treballar, i jo no he posat mai en dubte la voluntat i l'eficiència de les persones que treballen a l'ADI. Amb això sí que vull deixar-ho clar. Però com a ADI, com a resultat

d'una entitat en la que s'estan invertint diners doncs, perdoni però no es veuen els resultats.

De tant en quant em surt que fan molts projectes. Val, però aquests projectes tenen resultat, compleixen els objectius esperats? Em parlen del Google Photos, miri jo és que ja estic cansat. Moltes vegades surt al Google Photos, ja em diran vostès que aporta el Google Photos a la reactivació econòmica del país. Està molt bé, està molt bé, però expliquin realment quin impacte té a nivell econòmic el fet que el Google Photos, els internautes puguin veure les imatges dels comerços. Que dic que està molt bé! Però quants llocs de treball es creen amb aquest projecte? Quantes empreses creen amb aquest projecte? És d'això el que jo parlava.

Miri nosaltres continuarem defensant l'esmena en comissió sobre el tema de la seu de la Justícia. Si compartim la idea que és molt important i que val la pena tirar-ho endavant, segurament el Grup Parlamentari Demòcrata l'haurà d'acceptar, perquè de fet és posar més diners en un projecte que si l'estructura viària s'acaba amb sis mesos, set mesos, aquests diners podran servir per començar una nova fase. Jo crec que això és una proposta que fem el nostre grup, que vostès no poden refusar vista la coincidència amb la prioritat del Projecte.

I finalment, Sr. ministre, -que ja ho ha fet varies vegades-, quan vostè per argumentar algun tema el que fa és posar el retrovisor, o dir: "*vostès encara ho feien pitjor*"... per a mi això no és un argument, és que vostè no té un argument. Jo preferiria que vostès em discutissin les qüestions que nosaltres posem en dubte, ara... dir: "*vosaltres ho feieu pitjor*"... ja ho sabem, això no millora les circumstàncies, no millora la situació, per tant aquesta és una opció que jo entenc que és no tenir arguments suficients com per defensar-se davant d'un argument.

Gràcies Sr. síndic.

(A les 19.20h deixa la sala la Sra. Roser Bastida)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata, no hi ha intervenció...

Per part del Govern...

Sr. ministre.

Des de la Tribuna, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Molt ràpidament. Només en relació a la intervenció del Sr. Bartumeu quan feia referència al tema, i deia que: *"Hem après avui que anem molt bé amb el compliment dels impostos"*, he especificat i em sembla que ho he fet d'aquesta manera, m'estava referint a l'IGI, per la manera que té de declarar-se'ns permet tenir un seguiment molt més acurat i, per tant, em permet fer aquesta afirmació. Quant a l'impost d'activitats econòmiques i l'impost de societats jo crec que tenim un alt nivell de compliment en el sentit de què hi ha un percentatge molt elevat dels obligats tributaris que han complert amb la seva obligació de declarar, de liquidar. Ara hi ha una feina més complexa de veure si les declaracions estan ben fetes però, en tot cas, em referia a l'IGI només per matisar-ho.

I, efectivament, vostè em diu: *"Finalment ho ha dit"*. No crec que li hagi pogut sorprendre el que he dit dels eventuais; es el que vaig dir l'any passat i vostè ho sap i compartim aquesta idea.

Sr. Rios, quant al tema de la xarxa viària.

Miri, a Andorra, tot i ser un país molt petit, té 200 quilòmetres de xarxa viària... 200 quilòmetres. I si anem a buscar els estàndards més elementals de quina inversió caldria fer per mantenir 200 quilòmetres de xarxa viària, -que són els que ens hem volgut dotar-, perquè també no ho oblidem, tothom vol que li arribi la carretera al seu poble, a casa seva, a tot arreu. A més a més, tenim una estructura turística, estacions d'esquí i demés, que ens obliguen a tenir no només molta xarxa viària sinó xarxa viària d'alta muntanya, complexa de construir i de mantenir.

Doncs, si anéssim a aquests estàndards més elementals de quan s'ha d'invertir pel manteniment d'aquesta xarxa viària doncs, veuria que malauradament encara estan per sota d'allò que caldria.

I també coincidirem en què si es fa bé el manteniment és la millor garantia de tenir d'invertir menys en el futur. Per tant, efectivament hi ha diners, hi ha molts diners en el pressupost per anar millorant en els punts foscos de la xarxa viària, per anar evitant tenir de fer alternatives i millorar les que ja tenim i doncs, tirar endavant i amb els diners en enquitranament -que és una de les partides que vostès esmenen- perquè és l'única manera que tens de poder garantir que a la xarxa viària no calgui invertir-hi molt més en el futur, mantenir-la, doncs, en el ritme que pertoca.

El tema de l'ADI... Bé, ja hi estem d'acord. Escolti! No es preocupi i a ben segur no tingui cap dubte el Ministeri d'Economia, la Secretaria d'Estat que lidera tot el tema de l'obertura són perfectament

conscients que n'hem de treure més suc de l'ADI i, per tant, en aquest sentit ja s'estan prenent mesures i s'estan fent propostes de millora dins de l'ADI. Jo només li he dit que no siguem redireccionistes quant el que s'està fent.

Vostè ha vingut a parlar i jo fixi's que només ho he dit com a exemple, no m'hi he volgut recrear. El tema del Google fotos... Evidentment, si vostè el que m'està dient és a partir d'aquí quantes vendes més demà faran els establiments que hi estan apuntats, doncs, home possiblement demà, cap.

Però, és que això va molt més enllà i s'ha de tenir, parlant de futur, visió més a llarg termini, i a llarg termini, el que estem fent és anar construint, anar canviant el concepte turístic i d'oferta comercial d'Andorra... això és el que estem fent: donar un concepte d'experiència de venda i d'experiència de compra, i d'experiència de gaudir del comerç d'Andorra de manera diferent. I el món va cap aquí, i això és el que estem preparant, i de vegades a aquestes inversions no se'ls hi ha de demanar rendiment d'un dia a l'endemà sinó que això ens permet posar-nos en un nivell comparatiu amb els grans centres internacionals de comerç molt més avançat del que teníem fins ara, igual que ho és la iniciativa de posar wifi en les principals artèries comercials del país i altres que anirem potenciant en aquest sentit, per què? Perquè del que es tracta és de què venir a comprar a Andorra no sigui només "venir a comprar a Andorra", sigui fruit d'una experiència que vagi molt més enllà. I del que es tracta és que quan la gent vol venir a Andorra abans hagi pogut ja veure què és el que li està ofertant el comerç que anirà a visitar quan es desplaci fins aquí.

I per acabar, el tema de l'argumentari.

Efectivament, és la segona vegada que em veig forçat a fer-ho; ho vaig tenir de fer quan ja vaig clarificar-ho en un altre moment d'una forma bastant desafortunada, -sota el meu punt de vista-, van voler posar de relleu alguns errors a la memòria, i ho he tornat a fer ara, però, fixi's bé, les dues vegades el que he fet és dir: *"Vagi per endavant el nostre error, vagi per endavant la nostra voluntat de rectificar"* i, només li demano el mateix tarannà. Vostè explica allò que nosaltres fem malament però eludeix explicar què és el que feia vostè. Nosaltres el que fem és dir: *"Té raó, amb això ens hem equivocat"* o *"Amb això que diu que ens hem equivocat, no estem d'acord però, ho acceptem"* i, fem esmena. El que no pot ser és que explicar el que fa malament un o l'altre es vulgui, de passada, fer veure que un ho fa perfecte... El que no pot ser és això!

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Cap altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, es donaria per acabat el debat i es procediria tot seguit a la votació de les esmenes a la totalitat.

En primer lloc, procedirem a la votació de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Mixt. Obrim, doncs, un breu termini de temps per poder votar.

(votacions)

Sr. secretari, si vol procedir a donar lectura dels resultats, si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

6 vots a favor, 19 en contra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat, queda desestimada l'esmena.

Procedim a continuació a la votació de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Obrim també un breu termini de temps per votar.

(votacions)

Sr. secretari, li demano novament si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

6 vots a favor, 19 en contra.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat queda desestimada l'esmena i havent-se presentat esmenes a l'articulat el Projecte de Llei seguirà el seu tràmit en la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 19.35h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877